

Հայաստանի Հանրապետության
փաստաբանների պալատի նախագահի

Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

2019 թվականին
Հայաստանի Հանրապետության
փաստաբանների պալատի
ռազմավարության ծրագրի կատարման վերաբերյալ

ՆԱԽԱԲԱՆ

Հաշվետվության մեջ ներկայացված է 2019 թվականի ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատի (**այսուհետ՝ Փաստաբանների պալատ**) խորհրդի 20.12.2017թ. թիվ 26/3-Լ որոշմամբ հաստատված Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատի 2018-2021 թվականների **ռազմավարության ծրագրի (այսուհետ՝ Ռազմավարական ծրագիր)** կատարմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ տեղեկություններ:

Փաստաբանների պալատի 2018-2021 թվականների ռազմավարության ծրագրով նախատեսված են 2019-2021 թվականների համար Փաստաբանների պալատի ռազմավարական հիմնական 12 ուղղություններ, որոնցով ներկայացված են այն նվազագույն նպատակները, որոնք Փաստաբանների պալատն իր առջև դրել է:

Սույն հաշվետվության մեջ Փաստաբանների պալատի 2019 թվականի ռազմավարական ծրագրի կատարողականը ներկայացված է ոլորտային սկզբունքով առանձնացված գլուխներով:

Սույն հաշվետվությունը հաստատվել է Փաստաբանների պալատի խորհրդի 2020 թվականի օգոստոսի 5-ի թիվ 16/15Լ որոշմամբ:

ՓԱՍՏԱԲԱՆԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿՆԵՐԻ ARMLEGAL EXPO ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ «Իրավունքը զարգացման գրավական»

ՀՀ փաստաբանների պալատը «Իրավունքը՝ զարգացման գրավական» կարգախոսով 2019թ. ապրիլի 23-ին, փաստաբանական գրասենյակների ցուցահանդես է կազմակերպել:

ARMLEGAL EXPO ցուցահանդեսին մասնակցել են ավելի քան երեք տասնյակ մեծ ու փոքր փաստաբանական գրասենյակներ, Արցախի Հանրապետության փաստաբանների պալատը և հանրային իրավական ծառայություններ մատուցող կառույցներ (Ֆինանսական համակարգի հաշտարարը, Հայաստանի Հանրապետության նոտարների պալատը, Իրավունքի պաշտպան միավորումը, Հայաստանի հաշտարարների ինքնակարգավորվող կազմակերպությունը, Սնանկության գործերով կառավարիչների կոլեգիա, Հայաստանի արտոնագրված թարգմանիչների միությունը և այլն):

Ցուցահանդեսին մասնակցել են ՀՀ արդարադատության նախարար Արտակ Զեյնալյանը, Մարդու իրավունքների պաշտպան Արման Թաթոյանը, Ազգային ժողովի պատգամավորներ Արթուր Դավթյանը, Տարոն Սիմոնյանը և այլք:

ARMLEGAL EXPO-ի շրջանակներում կազմակերպվել են նաև տարբեր մասնագիտական թեմաներով կոնֆերանսներ, ինչպես նաև լրագրողների և լուսանկարիչների՝ իրավական խորագիր ունեցող լուսանկարների մրցույթ-ցուցահանդես:

Հ Ա Տ Ա Ս Ա Ն Ի Հ Ա Ն Դ Ա Պ Ե Տ ՈՒ Թ Յ Ա Ն
ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ԴՍԼ ԱՏ

ARMLEXPO
ARMENIAN LEGAL EXPO

ԻՐԱՎՈՒՆԵՐԸ՝
ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԳՐԱՎԱԿԱՆ

ՓԱՍՏԱԲԱՆԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿՆԵՐԻ
ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ

23.04.2019թ. | 11:00 - 17:00
www.advocates.am

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՓԱՍՏԱՐԱՆՈՒԹՅԱՆ 101 ԱՄՅԱԿ

Հայաստանի Հանրապետությունում դեկտեմբերի 6-ին առաջին անգամ նշվել է «Փաստաբանի օրը» և փաստաբանության 101 ամյակը: Հակոբ Պարոնյանի անվան պետական թատրոնում մեծ հանդիսավորությամբ տեղի է ունեցել միջոցառում:

Միջոցառմանը մասնակցել են բազմաթիվ փաստաբաններ և հյուրեր:

Փաստաբաններին շնորհավորելու էին եկել նաև՝

- **Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցուց՝** դիվանապետ Արշակ Եպիսկոպոս Խաչատրյանը և Արարատյան Հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ Նավասարդ արքեպիսկոպոս Կճոյանը,

- **դատական իշխանությունից՝** ՀՀ բարձրագույն դատական խորհրդի նախագահ Ռուբեն Վարդազարյանը, ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախագահ Երվանդ Խունդկարյանը, ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական և վարչական պալատի նախագահ Ռուզաննա Հակոբյանը, ՀՀ Սահմանադրական դատարանի դատավորներ, ՀՀ ԲԴԽ անդամներ, ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քրեական պալատի նախագահ Լիլիթ Թադևոսյանը, ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանի նախագահ Վազգեն Ռշտունին, ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանի նախագահ Արսեն Մկրտչյանը, ՀՀ վարչական դատարանի նախագահ Աղասի Դարբինյանը, սնանկության դատարանի նախագահ Գարիկ Ավագյանը, վճռաբեկ դատարանի դատավորներ, վերաքննիչ դատարանի դատավորներ, առաջին ատյանի դատարանի դատավորներ, ինչպես նաև Արդարադատության ակադեմիայի ռեկտոր Սերգեյ Առաքելյանը,

- **ՀՀ Մարդու իրավունքների պաշտպան Արման Թաթոյանը,** աշխատակազմի ներկայացուցիչներ,

- **գործադիր իշխանությունից՝** ՀՀ արդարադատության նախարարի պաշտոնակատար Ռաֆիկ Գրիգորյանը, ՀՀ ոստիկանության պետի պաշտոնակատար Արման Սարգսյանը, Արցախի Հանրապետության

արդարադատության նախարար Արարատ Դանիելյանը և ՀՀ արդարադատության նախարարի տեղակալ Սրբուհի Գալյանը,

- **քննչական մարմիններից՝** ՀՀ քննչական կոմիտեի նախագահ Հայկ Գրիգորյանը և ՀՀ հատուկ քննչական ծառայության պետ Սասուն Խաչատրյանը.

- **օրենսդիր իշխանությունից՝** ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ

- **գիտության ոլորտի ներկայացուցիչներ:**

Փաստաբանի օրվա կապակցությամբ հանդես է եկել ՀՀ ժողովրդական արտիստ Երվանդ Երզնկյանի ղեկավարած էստրադային սիմֆոնիկ նվագախումբը: Միջոցառման ընթացքում ցուցադրվել է կարճամետրաժ տեսաֆիլմը փաստաբանության օրվա մասին:

Ներկաներին իրենց ողջույնի խոսքն են ներկայացրել ամենաաերիտասարդ փաստաբան 22 ամյա Նելլի Օհանյան և 95 ամյա փաստաբան Մայիս Ավետիսյանը:

Փաստաբանի օրվա կապակցությամբ փաստաբաններին շնորհավորել են նաև պետական մարմինների ներկայացուցիչներ, այդ թվում՝ շնորհավորական ուղերձներ են հղել ՀՀ Սահմանադրական նախագահ Հրայր Թովմասյանը, ՀՀ քննչական կոմիտեի նախագահ Հայկ Գրիգորյանը, ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպան Արման Թաթոյանը, ՀՀ արդարադատության նախարար Ռուստամ Բադալյանը, ՀՀ նոտարական պալատի նախագահ Վանինե Հովսեփյանը և Արդարադատության ակադեմիայի ռեկտոր Սերգեյ Առաքելյանը:

Միջոցառման ընթացքում պարզևատրվել են և խրախուսվել են 40 և ավելի տարվա փաստաբանական ստաժ ունեցող փաստաբաններ, իրավական ուղղվածության լրատվական հաղորդաշարեր և այլ անձինք:

06.12.2019 թվականին պարզևատրվել են հետևյալ փաստաբանները.

1. փաստաբան ԶՈՒԼԵՏՏԱ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ, արտոնագիր թիվ 49՝ երկարամյա (62 տարվա) փաստաբանական գործունեության և փաստաբանի մասնագիտությանը հավատարիմ լինելու համար:

2. փաստաբան ՄԻՇԱ ՓԻԼԻՊՈՍՅԱՆ, արտոնագիր թիվ 4՝ երկարամյա (51 տարվա) փաստաբանական գործունեության և փաստաբանի մասնագիտությանը հավատարիմ լինելու համար:

3. փաստաբան ՆԻՎԵՏԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ, արտոնագիր թիվ 152՝ երկարամյա (47 տարվա) փաստաբանական գործունեության և փաստաբանի մասնագիտությանը հավատարիմ լինելու համար:

4. փաստաբան ԼԱՐԻՍԱ ԴՈՒՆՈՅԱՆ, արտոնագիր թիվ 165՝ երկարամյա (47 տարվա) փաստաբանական գործունեության և փաստաբանի մասնագիտությանը հավատարիմ լինելու համար:

5. փաստաբան ԳԱԳԻԿ ՍՈԼՈՄՈՆՅԱՆ, արտոնագիր թիվ 166՝ երկարամյա (46 տարվա) փաստաբանական գործունեության և փաստաբանի մասնագիտությանը հավատարիմ լինելու համար:

6. փաստաբան ՀԵՆՐԻԿ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ, արտոնագիր թիվ 168՝ երկարամյա (45 տարվա) փաստաբանական գործունեության և փաստաբանի մասնագիտությանը հավատարիմ լինելու համար:

7. փաստաբան ՍՎԵՏԼԱՆԱ ՍՈԼՈՅԱՆ, արտոնագիր թիվ 177՝ երկարամյա (44 տարվա) փաստաբանական գործունեության և փաստաբանի մասնագիտությանը հավատարիմ լինելու համար:

8. փաստաբան ՄԵԼՍԻԿ ԱՂԱԼՈՅԱՆ, արտոնագիր թիվ 123՝ երկարամյա (40 տարվա) փաստաբանական գործունեության և փաստաբանի մասնագիտությանը հավատարիմ լինելու համար:

9. փաստաբան ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ, արտոնագիր թիվ 136՝ երկարամյա (40 տարվա) փաստաբանական գործունեության և փաստաբանի մասնագիտությանը հավատարիմ լինելու համար:

10. փաստաբան ՄԵԼՍԻԿ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ, արտոնագիր թիվ 173՝ երկարամյա (40 տարվա) փաստաբանական գործունեության և փաստաբանի մասնագիտությանը հավատարիմ լինելու համար:

Փաստաբանների պալատի հետ արդյունավետ համագործակցության համար միջոցառման շրջանակներում շնորհակալագրեր են հանձնվել ստորև նշված անձանց և կառույցներին.

1. «ԿԵՆՏՐՈՆ» հեռուստաընկերության «ՀԱՆՅԱՆՔԻ ՀԵՏՔՈԿ» հաղորդաշար՝ փաստաբանների հետ արդյունավետ աշխատանքի և հանրային իրավագիտակցության բարձրացմանը նպաստելու համար:

2. Հայաստանի հանրային ռադիոյի «ՁԵՐ ՓԱՍՏԱԲԱՆԸ» հաղորդաշար՝ փաստաբանների հետ արդյունավետ աշխատանքի և հանրային իրավագիտակցության բարձրացմանը նպաստելու համար:

3. Irvaban.net իրավաբանական ռեսուրսների պորտալին՝ փաստաբանների հետ արդյունավետ աշխատանքի և հանրային իրավագիտակցության բարձրացմանը նպաստելու համար:

4. փաստաբան ՄԱՐՏՈՒՆ ՓԱՆՈՍՅԱՆ՝ Ֆրանկոֆոն փաստաբանական համայնքների հետ ՀՀ փաստաբանների պալատի կապերն ամրապնդելու և զարգացնելու գործում ներդրած մեծ ավանդի համար:

5. Բարերար ՌԱՅՄՈՆ ԵՋԵԳԵԼՅԱՆ՝ ՀՀ փաստաբանների պալատին մշտապես աջակցելու և ՀՀ փաստաբանների պալատի զարգացման գործում ներդրած մեծ ավանդի համար:

6. Միջազգային իրավական համագործակցության գերմանական հիմնադրամի (IRZ) հայաստանյան ծրագրերի համակարգող ՆԵԼԼԻ ԹՈՒՄԱՍՅԱՆ՝ փաստաբանների համար իրականացվող ծրագրերի շրջանակներում ՀՀ փաստաբանների պալատի հետ արդյունավետ համագործակցության համար:

7. Հայաստանում ԱՄՆ դեսպանատան քրեական արդարադատության բարեփոխումների ծրագրերի ղեկավար ՔՐԻՍՏԻՆԱ ԱՖՈՅԱՆ՝ փաստաբանների համար իրականացվող ծրագրերի շրջանակներում ՀՀ փաստաբանների պալատի հետ արդյունավետ համագործակցության համար:

8. ՀԱՍՄԻԿ ՀԱԿՈԲՅԱՆ՝ փաստաբանների համար իրականացվող ծրագրերի շրջանակներում ՀՀ փաստաբանների պալատի հետ արդյունավետ համագործակցության համար:

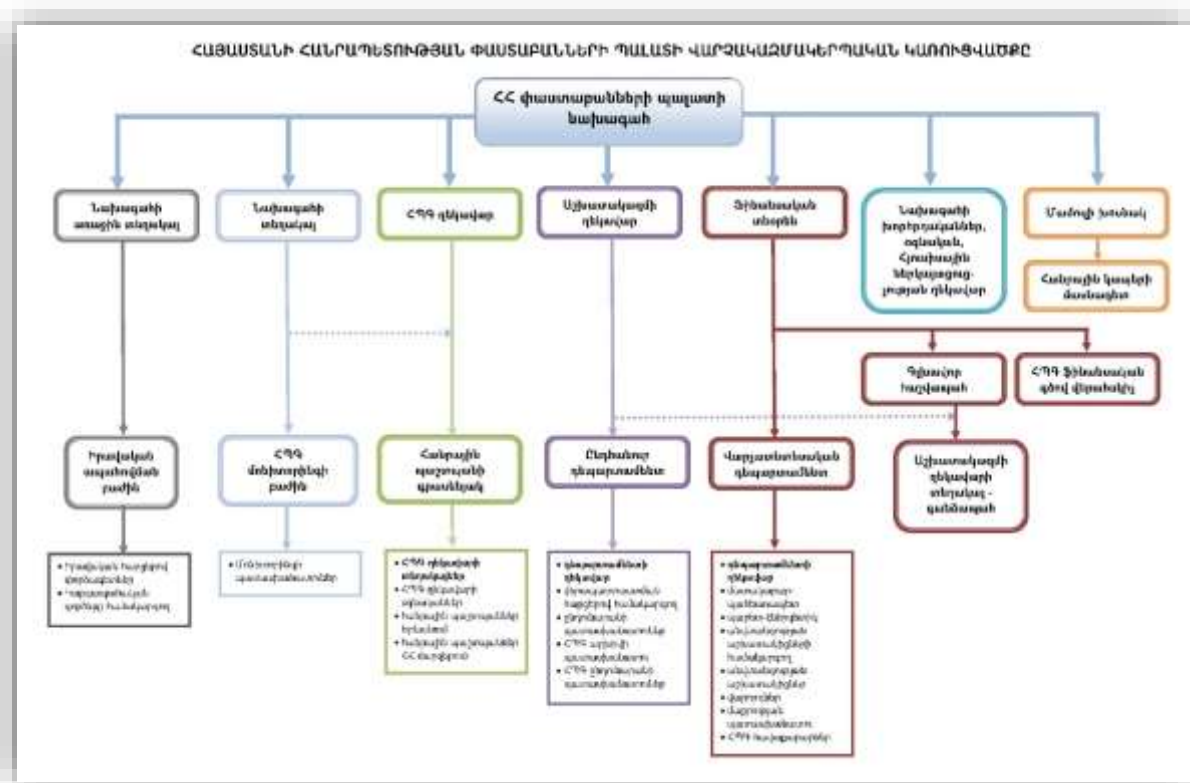

ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԲԱՐԵԼԱՎՈՒՄ

■ Փաստաբանների պալատի աշխատակազմի կառուցվածքային փոփոխություններ.

Դեռևս 2016 թվականին Փաստաբանների պալատի նախագահի համապատասխան հրամանով հաստատվել էր փաստաբանների պալատի վարչակազմակերպական նոր կառուցվածքը, աշխատակազմի ոլորտային դասակարգումը և աշխատակազմի աշխատողների ծառայողական լիազորությունների (աշխատանքային գործառույթների) նոր շրջանակը, որով աշխատակազմի գործառույթները վերախմբագրվել և առավել հստակեցվել են ըստ գործունեության ոլորտների:

2020 թվականի ընթացքում Փաստաբանների պալատի աշխատակազմը գործել է ստորև պատկերված կառուցվածքով:

■ Փաստաբանների պալատի աշխատակազմում կառավարման ժամանակակից համակարգերի ներդրում.

Փաստաբանների պալատի աշխատակազմում (այդ թվում՝ հանրային պաշտպանների համար) դեռևս 2016 թվականից ներդրվել են «Mulberry» փաստաթղթաշրջանառության էլեկտրոնային համակարգը և «Էլեկտրոնային հանրային պաշտպան» համակարգը, որոնք շարունակվել են կիրառվել նաև 2019 թվականի ընթացքում:

■ «Mulberry» փաստաթղթաշրջանառության էլեկտրոնային համակարգ

2016 թվականի փետրվար ամսից սկսած Փաստաբանների պալատում փաստաթղթաշրջանառությունն իրականացվում է «Mulberry» միջազգային չափորոշիչներին համապատասխանող էլեկտրոնային կառավարման համակարգով, որն առավել արդյունավետ է դարձնում փաստաթղթերի հետ առօրյա աշխատանքը: Այս համակարգի միջոցով Փաստաբանների պալատի առօրյա փաստաթղթաշրջանառությունն իրականացվում է թվայնացված ձևաչափով, ինչն ապահովում է նաև փաստաթղթավորման արխիվացումը միասնական էլեկտրոնային շտեմարանում: «Mulberry» համակարգի առավելություններից է նաև հանձնարարությունների բաշխման և կատարման ժամկետների սահմանման էլեկտրոնային ձևաչափը, ինչն արդյունավետ է դարձնում հանձնարարությունների կատարման ժամկետների վերահսկողությունը, ինչպես նաև արտացոլում է հանձնարարությունների մակագրման և կատարման ընթացքը: Այս համակարգի շնորհիվ աշխատակիցները նաև կարողանում են առանց թղթային արխիվից համապատասխան նյութեր պահանջելու, ծանոթանալ իրենց հանձնարարությանը նախորդած փաստաթղթաշրջանառությանը՝ նույն դիմողի նախկինում ներկայացված այլ դիմումներին, նույն խնդրի վերաբերյալ նախկինում տրված պատասխանված գրություններին և այլն:

■ «Էլեկտրոնային հանրային պաշտպան» համակարգ

2016 թվականից սկսած ամբողջ ծավալով գործարկվում է «Էլեկտրոնային հանրային պաշտպան» էլեկտրոնային ծրագիրը:

Էլեկտրոնային հանրային պաշտպանի ծրագրի մշակումն ու ներդնումն իրականացվել է Ամերիկյան իրավաբանների ընկերակցության հայաստանյան ներկայացուցչության (ABA ROLI) և ԵԱՀԿ երևանյան գրասենյակի աջակցությամբ:

Ծրագրի նպատակն է կենտրոնացնել և առավելագույնս արդյունավետ դարձնել ՀՊԳ գործունեությունը: Այն իրենից ներկայացնում է ՀՊԳ էլեկտրոնային կառավարման համակարգ, որն ունի ՀՊԳ գործունեության ընթացքում կիրառված փաստաթղթերի արխիվացման և հաշվետվությունների ավտոմատ գեներացման հնարավորություններ:

«Էլեկտրոնային հանրային պաշտպան» ծրագիրը հանրային պաշտպաններին հնարավորություն է տալիս, չգտնվելով աշխատավայրում, կատարել իրենց աշխատանքային որոշ գործառույթներ: Այն ամբողջական տեղեկատվական բազա է, որը թարմացվում է յուրաքանչյուր պահի:

Ծրագրով ներդրված մոդուլները հնարավորություն են տալիս բարձրացնել հանրային պաշտպանի գրասենյակի կողմից տրամադրվող անվճար իրավաբանական օգնության որակը, հաշվի առնելով համակարգի հետևյալ գործառույթները՝

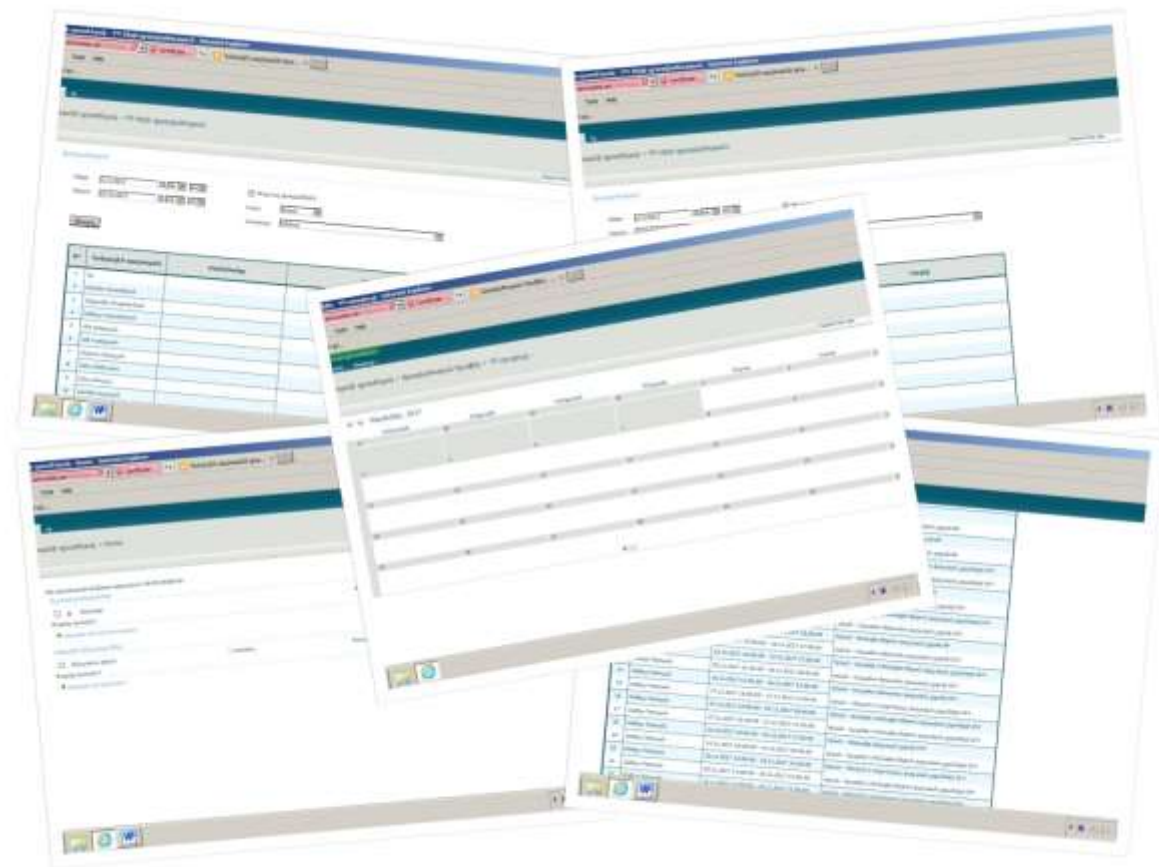
- ✓ հանրային պաշտպանների աշխատաժամանակի տնտեսում և նրանց ծանրաբեռնվածության նվազեցում.
- ✓ հանրային պաշտպանի գրասենյակի կառավարումը, փաստաթղթերի կազմումը և շրջանառությունը, տեղեկատվության որոնումն ու առցանց օգտագործումը, ինչպես նաև հանրային պաշտպաններին գործերի մակագրումն ապահովող միասնական կենտրոնացված տեղեկատվական համակարգի առկայություն.
- ✓ հանրային պաշտպանի գրասենյակի գործերի (անվճար իրավական օգնություն ստանալու դիմումների) արդյունավետ բաշխում.
- ✓ հանձնարարականների (գործի) առցանց մակագրում.
- ✓ հանրային պաշտպանի գործունեության նկատմամբ արդյունավետ վերահսկողության իրականացում.
- ✓ հանրային պաշտպանի գործունեության վիճակագրության վարում.
- ✓ հանրային պաշտպանի կողմից ըստ տարբեր չափանիշների տրամադրվող հաշվետվությունների գեներացում.
- ✓ հաճախորդների տվյալների շտեմարանների վարում.
- ✓ տիպային փաստաթղթերի գեներացում.
- ✓ յուրաքանչյուր գործով (խորհրդատվություն, փաստաթղթի կազմում,

ներկայացուցչություն, պաշտպանություն և այլն) առանձին էլեկտրոնային արխիվի վարման հնարավորություն.

- ✓ դատական նիստերի կամ դատավարական (քննչական) այլ գործողությունների վերաբերյալ օրացույցի վարում և դրանց անցկացման ժամանակի և տեղի վերաբերյալ համապատասխան հիշեցում.
- ✓ էլեկտրոնային արխիվի վարում.
- ✓ համակարգում անհրաժեշտ չափանիշներով տեղեկատվության որոնում:

Ծրագրի միջոցով ապահովվում է նաև Հայաստանի Հանրապետության ամբողջ տարածքում անվճար իրավաբանական օգնություն տրամադրելու վերաբերյալ դիմումների և որոշումների կենտրոնացված և միասնական հաշվառումը, ինչպես նաև այն հնարավորություն է տալիս իրականացնել էլեկտրոնային մոնիթորինգ և վերահսկողություն մարզերի հանրային պաշտպանների կողմից գործերի վարման ժամկետների և արձանագրված արդյունքների վերաբերյալ:

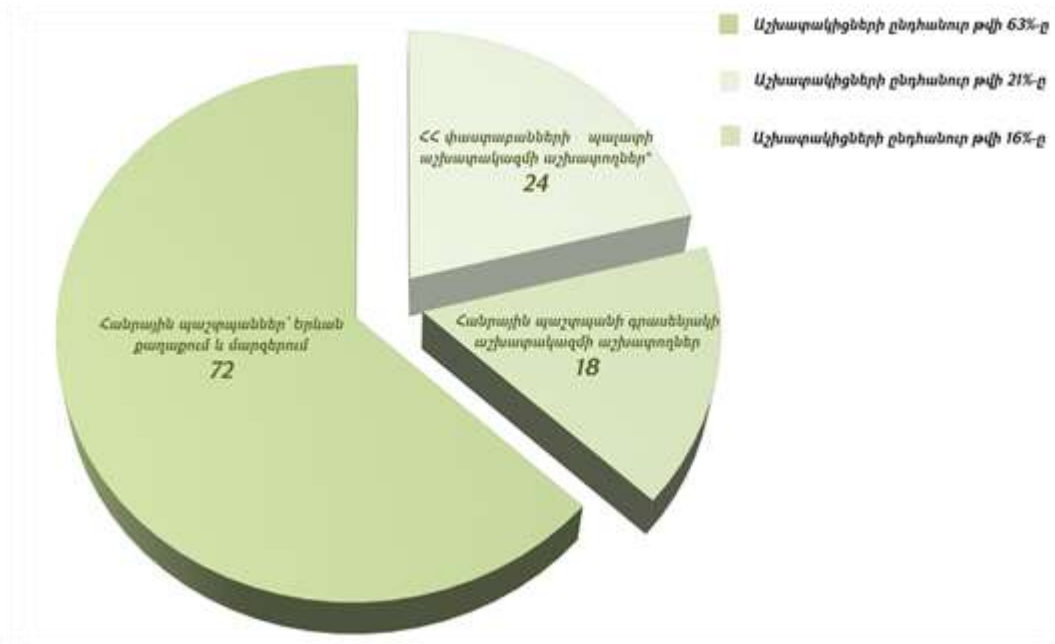
■ Փաստաբանների պալատի աշխատակազմի

աշխարակիցների թվի վերլուծություն.

2019 թվականի դեկտեմբեր ամսվա դրությամբ Փաստաբանների պալատում (այդ թվում՝ հանրային պաշտպանի գրասենյակում) աշխատել է 114 **անձ**, որից՝

- ՀՀ փաստաբանների պալատի աշխատակազմում՝ 24 աշխատող¹.
- Հանրային պաշտպանի գրասենյակի աշխատակազմում՝ 18 աշխատող.
- Հանրային պաշտպան՝ Երևան քաղաքում և մարզերում՝ 72 աշխատող (այդ թվում՝ ոչ լրիվ դրույքաչափերով աշխատող հանրային պաշտպանները):

Փաստաբանների պալատի 2012-2019 թվականների հաստիքացուցակներով միայն ՀՀ փաստաբանների պալատի աշխատակազմի համար նախատեսված հաստիքների քանակի համեմատական վերլուծությունը հանգում է հետևյալին.

¹ ՀՀ փաստաբանների պալատի 24 հաստիքներից 8-ի աշխատավարձի դրույքաչափի 50%-ը վճարվում է պետական բյուջեի մասին համապատասխան օրենքով հանրային պաշտպանի գրասենյակի պահպանման համար հատկացված գումարից, քանի որ այդ հաստիքների գործառույթներն ուղղված են նաև հանրային պաշտպանի գրասենյակի սպասարկմանը:

Նշված տվյալների վերլուծության արդյունքում կարելի է գալ այն եզրահանգման, որ վերջին յոթ տարիների ընթացքում Փաստաբանների պալատի աշխատողների միջին թվաքանակը² չի փոխվել, չնայած այն հանգամանքին, որ նույն ժամանակահատվածում շուրջ եռակի անգամ աճել է Փաստաբանների պալատի գործավարության և իրավական ակտերի վիճակագրական ցուցանիշը: Այսպես՝ 2012 թվականի ընթացքում Փաստաբանների պալատի մտից փաստաթղթերի քանակը կազմել է 686, իսկ 2019 թվականին՝ 3935, այսինքն՝ 3249 հարով կամ 473%-ով ավել: 2012 թվականին Փաստաբանների պալատի ելից փաստաթղթերի քանակը կազմել է 809, իսկ 2019 թվականին՝ 2275, այսինքն՝ 1466 հարով կամ 181%-ով ավել:

Մտից փաստաթղթերի աճի հետ մեկտեղ աճել է նաև Փաստաբանների պալատի իրավական ակտերի քանակը: 2012 թվականին Փաստաբանների պալատի նախագահն ընդունել է 165 որոշում, իսկ 2019 թվականի ընթացքում ընդունվել է 543 որոշում՝ 2012 թվականի համեմատությամբ ավել 378 հարով կամ 229%-ով:

Վերոնշյալ ցուցանիշներից բացի, 2019 թվականին 2012 թվականի համեմատությամբ շուրջ 887 անձով կամ 69%-ով աճել է նաև գործող

² 2012 – 2019 թվականների համար միայն Փաստաբանների պալատի աշխատակազմում աշխատողների միջին քանակը կազմում է 23 աշխատող: Նշված ցուցանիշը ստացվել է ութ տարվա աշխատողների հանրագումարը տարիների քանակի բաժանելու միջոցով:

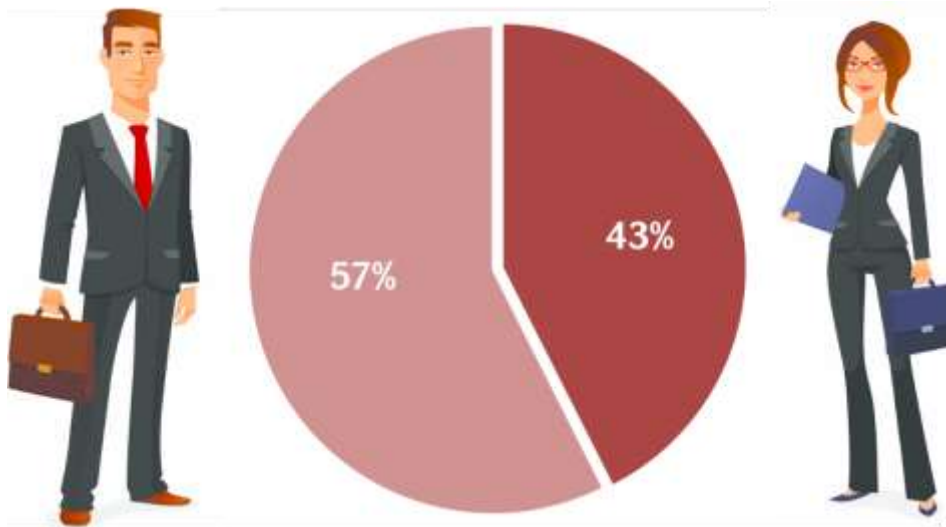
փաստաբանների քանակը³:

Հատկանշական է նաև այն, որ 2012 թվականին Փաստաբանների պալատը տեղակայված է եղել Երևան քաղաքի, Զաքյան 3 հասցեում գտնվող բազմաբնակարան շենքի առաջին հարկում և Փաստաբանների պալատի կողմից օգտագործվող տարածքի ընդհանուր մակերեսը կազմել է մոտ 356 քմ, իսկ 2014 թվականի ապրիլից միայն Փաստաբանների պալատը զբաղեցնում է Երևան քաղաքի, Զաքյան 7-2 հասցեի շենքի չորրորդ հարկում գտնվող մոտ 757 քմ մակերեսով (չհաշված մյուս հարկերը և ընդհանուր օգտագործման տարածքները) տարածք՝ նախկինի համեմատությամբ գրեթե կրկնակի անգամ ավել:

■ 2019 թվականին գործող փաստաբանների թիվը

2019 թվականի դեկտեմբերի 25-ի դրությամբ գործող փաստաբանների թիվը կազմել է 2157 **փաստաբան**, որից 918 կին փաստաբան (43%), իսկ 1239 տղամարդ փաստաբան (57%):

Կասեցված արտոնագրով փաստաբանների թիվը կազմել է 353 փաստաբան:

³ 2012 թվականի դեկտեմբերի դրությամբ գործող փաստաբանների թիվը կազմել է մոտ 1270 փաստաբան, իսկ 2019 թվականի դեկտեմբերի 25-ի դրությամբ գործող փաստաբանների թիվը կազմել է 2157 փաստաբան:

ՓԱՍՏԱՔԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ ՖԻՆԱՆՍԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

■ Փաստաքանների պալատի (այդ թվում՝ ՀՊԳ) նյութատեխնիկական բազայի արդիականացում

Փաստաքանների պալատը շարունակել է նյութատեխնիկական բազայի արդիականացումը՝ մեծ ուշադրություն դարձնելով հանրային պաշտպանի մարզային գրասենյակների գույքի և սարքավորումների արդիականացմանը:

Փաստաքանների պալատի նյութատեխնիկական բազայի արդիականացման ծրագիրն իրականացվում է նաև ՀՊԳ մարզային նստավայրերում: Յուրաքանչյուր տարի վերստին բարելավվում և նյութատեխնիկական արդի հնարավորություններով է ապահովվում ՀՊԳ առնվազն մեկ մարզային նստավայր:

Դեռևս 2015 թվականի ներդրված ընթացակարգերի համաձայն Փաստաքանների պալատում գույքի ձեռքբերման, ինչպես նաև ծառայություններից օգտվելու անհրաժեշտության դեպքում գործընկեր կազմակերպությունն ընտրվում է առնվազն երկու գնային առաջարկ ստանալու պայմանով:

■ Ֆինանսարներեսական գործունեության թափանցիկության ապահովում և հաշվետվողականություն

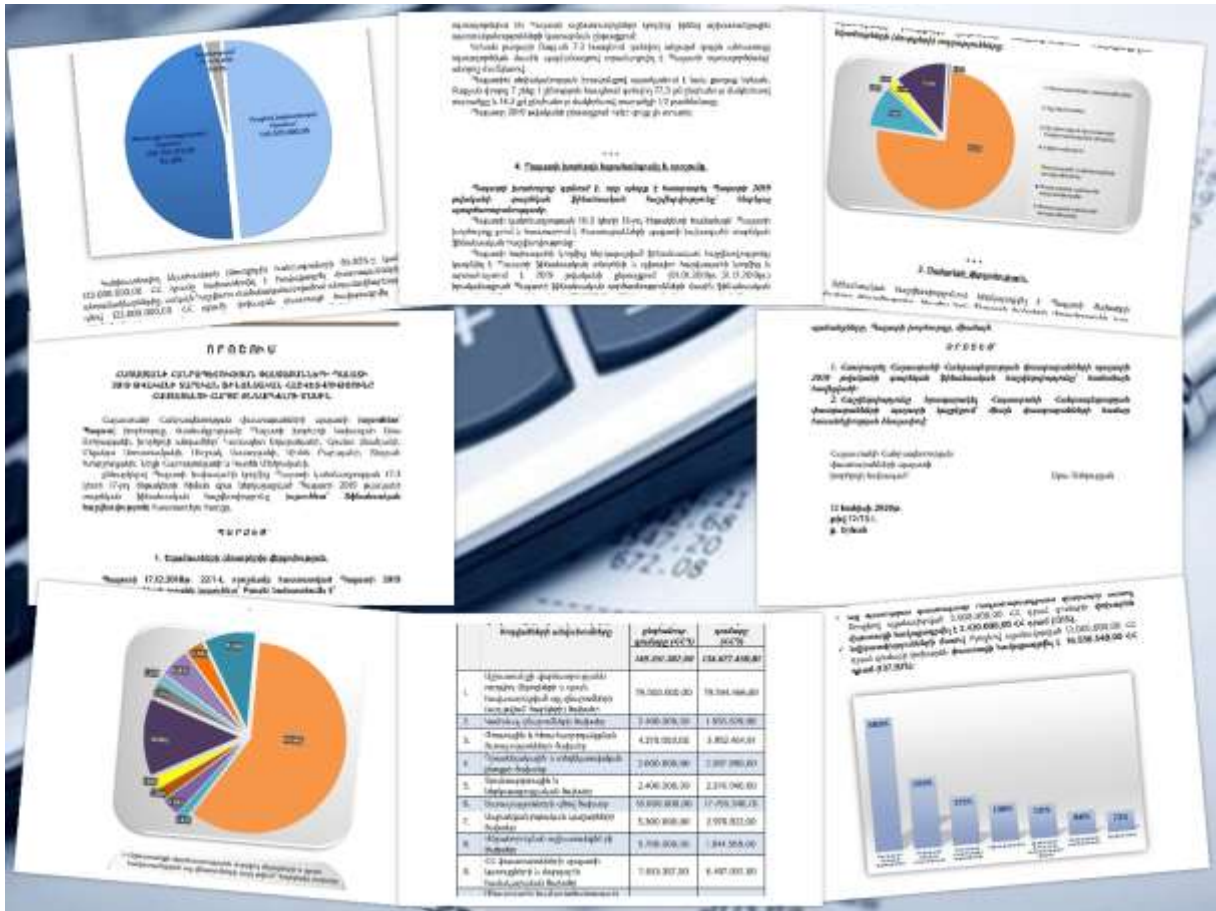
Յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա համար նախապես կազմում և Փաստաքանների պալատի խորհրդի հաստատմանն է ներկայացվում համապատասխան տարվա տարեկան բյուջեն, որտեղ առանձին հոդվածներով արտացոլված են տվյալ տարվա համար կանխատեսվող դրամական մուտքերը (եկամուտները) և հնարավոր ծախսային ուղղությունները:

Յուրաքանչյուր տարի Փաստաքանների պալատի նախագահի կողմից Փաստաքանների պալատի խորհրդի քննարկմանն է ներկայացվում տարեկան բյուջեի կատարողական հաշվետվությունը:

2017 թվականից սկսած Փաստաքանների պալատի խորհրդի քննարկմանը ներկայացվում է առավել մանրամասն հաշվետվություն, որտեղ արտացոլված են Փաստաքանների պալատի հաշվետու տարվա եկամուտների (մուտքերի) վերլուծությունը, ծախսերի ընդհանուր վերլուծությունը, ինչպես նաև հաշվետու

տարվա ծախսերի վերլուծությունն ըստ տարեկան բյուջեով նախատեսված սնտեսագիտական դասակարգման հոդվածների:

Հաշվետվությունը հրապարակվել է Փաստաբանների պալատի կայքէջում (միայն փաստաբանների հասանելիության ձևաչափով):

Փաստաբանների պալատի ֆինանսատնտեսական գործունեության թափանցիկությունն ապահովվում է կայքում առկա «Հաշվետվություններ» բաժնում (որը տեսանելի է միայն փաստաբանների համար) Փաստաբանների պալատի ֆինանսական հաշվետվությունները հրապարակելով, ինչը հնարավորություն է տալիս յուրաքանչյուր փաստաբանի ծանոթանալու Փաստաբանների պալատի ֆինանսական շարժին:

Հաշվետվությունները հրապարակվում են եռամսյակային կարգով, իսկ հետո փոխարինվում են տարեկան հաշվետվությամբ:

Տարածք			
Կոդ	Նկարագրություն	2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2019 թ. հունվարի 31-ի դրությամբ
01	Կենտրոնական վարչական շրջան	1,288,000.00	1,279,822.00
02	Արարատի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
03	Արմավիրի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
04	Գեղարքունիքի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
05	Կոտայքի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
06	Լոռուի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
07	Սյունիքի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
08	Տավուշի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
09	Վայոց ձորի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
10	Վերին Կարաբաղի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
11	Վրացական Հանրապետություն	1,279,822.00	1,279,822.00
12	Հայաստանի Հանրապետություն	1,279,822.00	1,279,822.00
13	Եվրոպական միություն	1,279,822.00	1,279,822.00
14	Մյուս երկրներ	1,279,822.00	1,279,822.00
15	Ընդամենը	1,279,822.00	1,279,822.00

Տարածք			
Կոդ	Նկարագրություն	2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2019 թ. հունվարի 31-ի դրությամբ
01	Կենտրոնական վարչական շրջան	1,288,000.00	1,279,822.00
02	Արարատի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
03	Արմավիրի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
04	Գեղարքունիքի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
05	Կոտայքի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
06	Լոռուի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
07	Սյունիքի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
08	Տավուշի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
09	Վայոց ձորի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
10	Վերին Կարաբաղի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
11	Վրացական Հանրապետություն	1,279,822.00	1,279,822.00
12	Հայաստանի Հանրապետություն	1,279,822.00	1,279,822.00
13	Եվրոպական միություն	1,279,822.00	1,279,822.00
14	Մյուս երկրներ	1,279,822.00	1,279,822.00
15	Ընդամենը	1,279,822.00	1,279,822.00

Տարածք			
Կոդ	Նկարագրություն	2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2019 թ. հունվարի 31-ի դրությամբ
01	Կենտրոնական վարչական շրջան	1,288,000.00	1,279,822.00
02	Արարատի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
03	Արմավիրի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
04	Գեղարքունիքի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
05	Կոտայքի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
06	Լոռուի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
07	Սյունիքի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
08	Տավուշի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
09	Վայոց ձորի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
10	Վերին Կարաբաղի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
11	Վրացական Հանրապետություն	1,279,822.00	1,279,822.00
12	Հայաստանի Հանրապետություն	1,279,822.00	1,279,822.00
13	Եվրոպական միություն	1,279,822.00	1,279,822.00
14	Մյուս երկրներ	1,279,822.00	1,279,822.00
15	Ընդամենը	1,279,822.00	1,279,822.00

Տարածք			
Կոդ	Նկարագրություն	2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2019 թ. հունվարի 31-ի դրությամբ
01	Կենտրոնական վարչական շրջան	1,288,000.00	1,279,822.00
02	Արարատի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
03	Արմավիրի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
04	Գեղարքունիքի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
05	Կոտայքի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
06	Լոռուի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
07	Սյունիքի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
08	Տավուշի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
09	Վայոց ձորի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
10	Վերին Կարաբաղի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
11	Վրացական Հանրապետություն	1,279,822.00	1,279,822.00
12	Հայաստանի Հանրապետություն	1,279,822.00	1,279,822.00
13	Եվրոպական միություն	1,279,822.00	1,279,822.00
14	Մյուս երկրներ	1,279,822.00	1,279,822.00
15	Ընդամենը	1,279,822.00	1,279,822.00

Տարածք			
Կոդ	Նկարագրություն	2019 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2019 թ. հունվարի 31-ի դրությամբ
01	Կենտրոնական վարչական շրջան	1,288,000.00	1,279,822.00
02	Արարատի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
03	Արմավիրի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
04	Գեղարքունիքի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
05	Կոտայքի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
06	Լոռուի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
07	Սյունիքի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
08	Տավուշի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
09	Վայոց ձորի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
10	Վերին Կարաբաղի մարզ	1,279,822.00	1,279,822.00
11	Վրացական Հանրապետություն	1,279,822.00	1,279,822.00
12	Հայաստանի Հանրապետություն	1,279,822.00	1,279,822.00
13	Եվրոպական միություն	1,279,822.00	1,279,822.00
14	Մյուս երկրներ	1,279,822.00	1,279,822.00
15	Ընդամենը	1,279,822.00	1,279,822.00

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
 ՓԱՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ
 2019 ԹՎԱԿԱՆԻ ՏԱՐԻԿԱՆ ՁԻՆԱՆՍԱԿԱՆ
 Հ Ա Ն Կ Ե Ն Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն**

Գրքի համար՝ 2019/1
 Թիվ՝ 10/19

Կազմակերպիչ՝ Կոնստանտին Կարամյան
 Կազմակերպիչ՝ Կոնստանտին Կարամյան

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ (ԱՆՎՃԱՐ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹՅԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ) ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

* * *

Հանրային պաշտպանության ինստիտուտի զարգացում և բարեփոխումներ.

Ռազմավարության ծրագրով որպես հանրային պաշտպանության ինստիտուտի զարգացման նվազագույն միջոցառումներ առանձնացվել են հետևյալ գործողությունները.

➤ Հանրային պաշտպանների թվաքանակի ավելացման քաղաքականության վարում.

Հանրային պաշտպանության ոլորտում Փաստաբանների պալատի կողմից մշտապես բարձրացվող խնդիրներից է հանրային պաշտպանի թվաքանակի հարցը:

«Փաստաբանության մասին» օրենքով սահմանված անվճար իրավաբանական օգնություն հայցելու իրավունք ունեցող անձանց շրջանակի և հանրային պաշտպանի գրասենյակի կողմից վարվող քրեական և քաղաքացիական (այդ թվում՝ վարչական և սահմանադրական) գործերի վիճակագրության ⁴ ուսումնասիրությունը վկայում է հանրային պաշտպանների քիչ թվաքանակի մասին:

«Փաստաբանության մասին» օրենքի 41-րդ հոդվածի 5-րդ մասի՝ 2019 թվականին գործող խմբագրությամբ, քաղաքացիական (վարչական) գործերով անվճար իրավաբանական օգնություն պետք է տրամադրվեր ստորև թվարկված սոցիալական խմբերի մեջ մտնող անձանց:

№ «Փաստաբանության մասին» օրենքի 41-րդ հոդվածի 5-րդ մասի հիման վրա անվճար իրավաբանական օգնություն ստացող անձանց սոցիալական խմբերը

⁴ ՀՊԳ վիճակագրությունը տես սույն հաշվետվության թիվ 7-9 հավելվածներում:

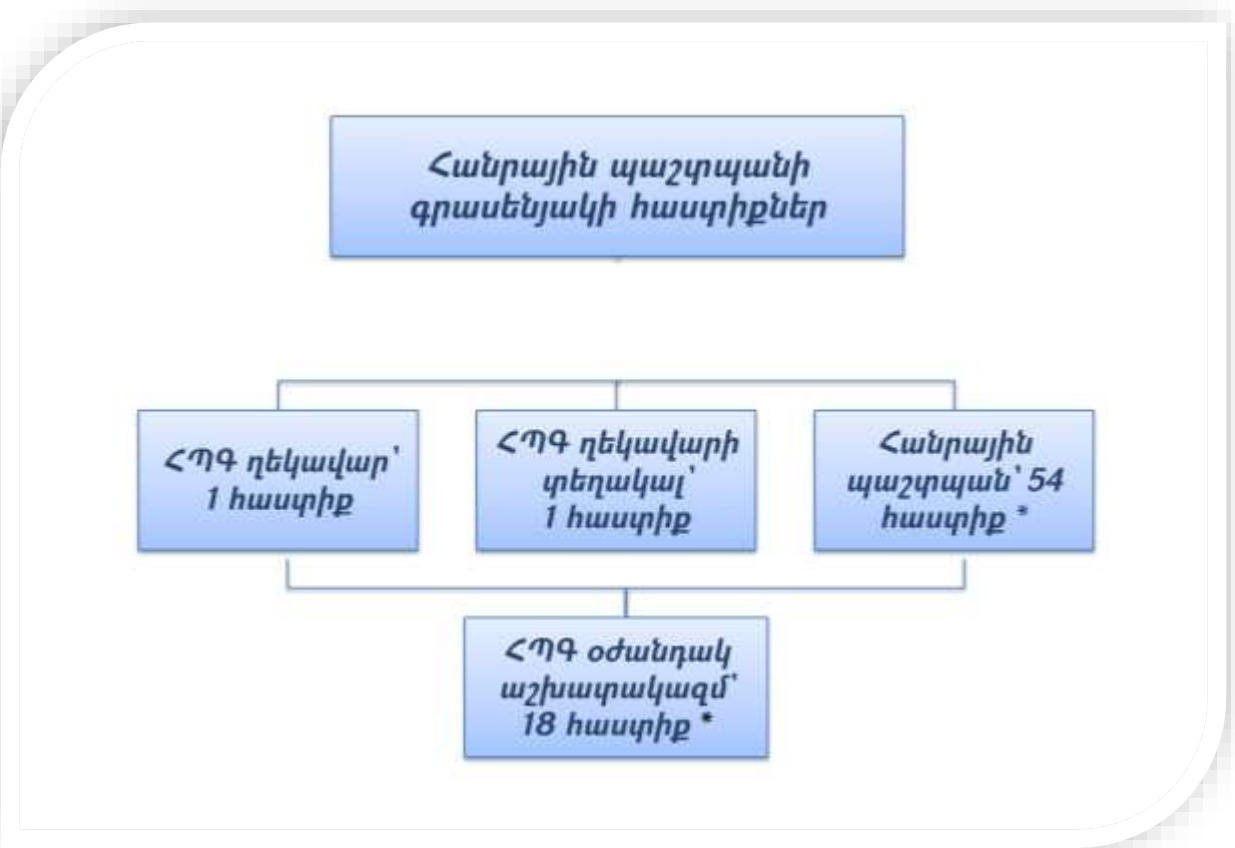

1.	Հայաստանի Հանրապետության սահմանների պաշտպանության ժամանակ զոհված (մահացած) զինծառայողի ընտանիքի անդամները.
2.	1-ին և 2-րդ խմբի հաշմանդամները.
3.	դատապարտյալները.
4.	ընտանիքների անապահովության գնահատման համակարգում հաշվառված 0-ից բարձր անապահովության միավոր ունեցող ընտանիքի անդամները.
5.	Հայրենական մեծ պատերազմի և Հայաստանի Հանրապետության սահմանների պաշտպանության ժամանակ մարտական գործողությունների մասնակիցները.
6.	գործազուրկները.
7.	միայնակ բնակվող կենսաթոշակառուները.
8.	առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաներին, ինչպես նաև առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների թվին պատկանող անձինք.
9.	փախստականները.
10.	Հայաստանի Հանրապետությունում ժամանակավոր պաշտպանություն ստացածները.
11.	անվճարունակ այն ֆիզիկական անձինք, որոնք իրենց անվճարունակությունը հաստատող հավաստի տվյալներ են ներկայացնում: Սույն կետի իմաստով անվճարունակ է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որը չունի բավարար եկամուտ, համատեղ բնակվող աշխատող ընտանիքի անդամ, ինչպես նաև բացի անձնական բնակարանից, որպես սեփականություն չունի այլ անշարժ գույք կամ նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկը գերազանցող արժեքի փոխադրամիջոց.
12.	հոգեբուժական կազմակերպությունում բուժվող հոգեկան խանգարումներ ունեցող անձինք.
13.	օրենքով սահմանված կարգով մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման ենթարկված զոհերի նույնացման հանձնաժողովի կողմից զոհ կամ հատուկ կատեգորիայի զոհ ճանաչված անձինք.
14.	Հայաստանի Հանրապետությունում ապաստան հայցողները.
15.	խոշտանգումից տուժած անձանց՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 1087.3-րդ հոդվածով սահմանված կարգով փոխհատուցում ստանալու նպատակով:
16.	«Ընտանիքում բռնության կանխարգելման, ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության և ընտանիքում համերաշխության վերականգնման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց:

Փաստաբանների պալատի հանրային պաշտպանի գրասենյակում աշխատող հանրային պաշտպանների հաստիքների քանակը պայմանավորված է համապատասխան տարվա համար պետական բյուջեի մասին օրենքով հատկացվող միջոցների չափով:

«Հայաստանի Հանրապետության 2019 թվականի պետական բյուջեի մասին» օրենքով 2019 թվականի համար հանրային պաշտպանի գրասենյակի պահպանման համար հատկացվող միջոցներով Փաստաբանների պալատի հանրային պաշտպանի գրասենյակն ունեցել է ՀՊԳ ղեկավարի՝ 1, ՀՊԳ ղեկավարի տեղակալի՝ 1, Երևան քաղաքում և մարզերում հանրային պաշտպանի՝ 54 հաստիքների, ինչպես նաև 18 հաստիք՝ որպես ՀՊԳ օժանդակ աշխատակազմ:

*** ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ**

1) Հանրային պաշտպանի համար հատկացված 55 հաստիքից մեկ հաստիք նախատեսվել է ՀՊԳ ղեկավարի տեղակալի համար (հանրային պաշտպանի հաշվարկային դրույքաչափով): Այդ պատճառով հանրային պաշտպանների հաստիքների քանակը Փաստաբանների պալատի հաստիքացուցակով, ինչպես նաև ՀՊԳ հաստիքների տեղաբաշխման ակտով սահմանված է 54:

2) ՀՊԳ օժանդակ աշխատակազմի 18 հաստիքներից 8-ի աշխատավարձի դրույքաչափի 50%-ը վճարվում է Փաստաբանների պալատի բյուջեից, իսկ մյուս 50%-ը՝ պետական բյուջեի մասին համապատասխան օրենքով հանրային պաշտպանի գրասենյակի պահպանման համար հատկացված գումարից, քանի որ այդ հաստիքների գործառույթներն ուղղված են և՛ Փաստաբանների պալատի և՛

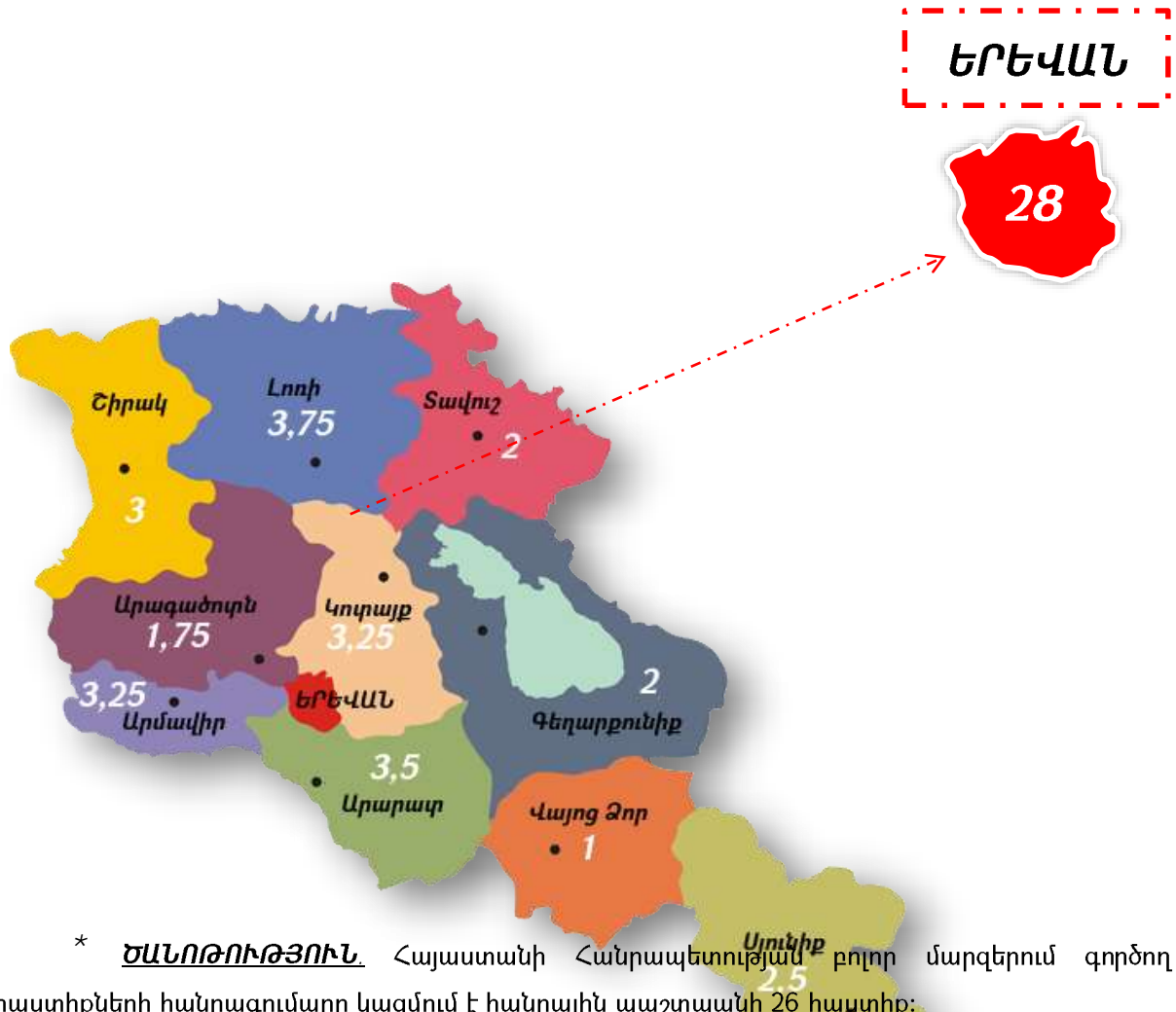

հանրային պաշտպանի գրասենյակի սպասարկմանը:

➤ **Հանրային պաշտպանի հաստիքների վարչատարածքային տեղաբաշխումը.**

Փաստաբանների պալատը՝ Երևան քաղաքում և Հայաստանի Հանրապետության մարզերում անվճար իրավաբանական օգնության տրամադրման արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով հանրային պաշտպանի 54 հաստիքները տեղաբաշխել է **վարչատարածքային սկզբունքով** հաշվի առնելով նաև համապատասխան տարածքում անվճար իրավաբանական օգնության պահանջարկը:

Հանրային պաշտպանների հաստիքների վարչատարածքային սկզբունքով 2019 թվականի տեղաբաշխումը կարելի է տեսնել հետևյալ քարտեզի վրա.

* **ՃԱՆՈՒԹՈՒԹՅՈՒՆ.** Հայաստանի Հանրապետության բոլոր մարզերում գործող հաստիքների հանրագումարը կազմում է հանրային պաշտպանի 26 հաստիք:

Հայաստանի Հանրապետության ամբողջ տարածքում անվճար իրավաբանական օգնության տրամադրումն ապահովելու նպատակով ՀՊԳ նստավայրերն են գործում ոչ միայն մարզկենտրոններում, այլ նաև մարզերի խոշոր

քաղաքներում: Որոշ դեպքերում, կախված համապատասխան մարզում և/կամ մարզի քաղաքում անվճար իրավաբանական օգնության պահանջարկից, նախատեսված է հանրային պաշտպանի ոչ միայն 1 լրիվ, այլ նաև 0,5 և 0,25 դրույքներ:

Մարզում հանրային պաշտպանի մեկ հաստիքի մասնատումը 0,5, իսկ որոշ դեպքերում նաև 0,25 դրույքների՝ հնարավորություն է ընձեռնում առավել արդյունավետ կառավարել հանրային պաշտպանի աշխատաժամանակը, ինչպես նաև ապահովել անվճար իրավաբանական օգնության տրամադրումը ոչ միայն մարզկենտրոնում, այլ նաև տարածական առումով հեռու, սակայն մարզկենտրոնից ոչ պակաս բնակեցված վայրերում:

➤ ՀՊԳ պաշտպան դառնալու ընթացակարգի թափանցիկության բարձրացում և մրցակցության եղանակների կատարելագործում.

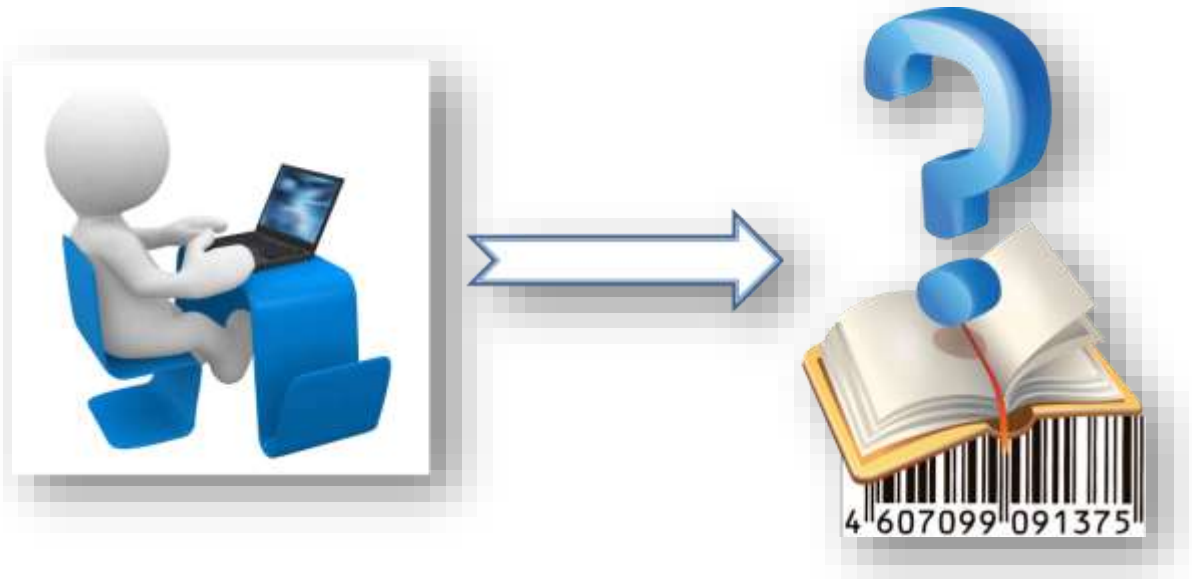
2014 թվականից սկսած⁵ հանրային պաշտպանների հաստիքների համալրումն իրականացվում է մրցութային կարգով⁶:

Փաստաբանների պալատի կողմից հաստիքների համալրման մրցութային քաղաքականության որդեգրումը նպատակ է հետապնդում, նախ և առաջ, ապահովել հանրային պաշտպան դառնալու գործընթացի թափանցիկությունը և օբյեկտիվ գնահատել հանրային պաշտպանի թեկնածուի մասնագիտական պատրաստվածությունը:

Հանրային պաշտպանի աշխատանքի անցնելու նպատակով անցկացվող մրցույթն իրականացվում է երկու փուլով՝ գրավոր և բանավոր (հարցազրույց): Մրցույթի կազմակերպման և թեկնածուների աշխատանքների գնահատման համար յուրաքանչյուր տարի ստեղծվում է համապատասխան մրցութային հանձնաժողով, որն անցկացնում է մրցույթի ողջ ընթացքը և գնահատում է քննական առաջադրանքները:

⁵ Հանրային պաշտպանների հաստիքների համալրման մրցութային կարգը ներդրվել է 2013 թվականի հոկտեմբերից, իսկ առաջին մրցույթն անց է կացվել 2014 թվականի հունվարին:

⁶ Հանրային պաշտպանի թափուր հաստիքն արտամրցութային կարգով համալրվում է միայն այն դեպքում, երբ տվյալ հաստիքը մրցութային կարգով անցած թեկնածուներով համալրել հնարավոր չէ, օրինակ՝ երբ ՀՊԳ մարզային գրասենյակում առկա թափուր հաստիքի համալրման համար հայտարարված մրցույթին մասնակցելու համար որևէ թեկնածու չի դիմել:

Մրցույթի առաջադրանքը ընտրվում է թեկնածուների կողմից վիճակահանության միջոցով, իսկ առաջադրանքների գնահատման համար մշակված է այնպիսի համակարգ, որը հնարավորություն է տալիս գնահատման գործընթացում բացառել սուբյեկտիվ գործոնի ազդեցությունը:

Մրցույթի գրավոր փուլի ընթացքն՝ ըստ կարգի, իրականացվում է աշխատանքի ստուգման գործընթացում թեկնածուի անձի բացահայտումը (աշխատանքի հեղինակի նույնականացումը) բացառող կարգով: Մրցույթի մասնակիցն իր աշխատանքը տպագրում է երկու օրինակից, որոնց վրա փակցնում է այդ պահին պատահականության սկզբունքով արկղից վերցված ծածկագրերը (շտրիխ կոդ): Մրցույթի մասնակիցն իր աշխատանքի տպագրված օրինակներից մեկի վրա ստորագրում է ու անձամբ տեղադրում կնքված արկղի մեջ, իսկ աշխատանքի մյուս օրինակը, որի վրա առկա է միայն ծածկագիր (շտրիխ կոդը)՝ հանձնվում է մրցութային հանձնաժողովին: Գրավոր աշխատանքի ստուգման գործընթացում մրցութային հանձնաժողովի տիրապետության տակ եղած միայն ծածկագրով գրավոր աշխատանքը հնարավորություն չի տալիս նույնականացնելու աշխատանքի հեղինակի անձը:

Ծածկագրերով գնահատականները հրապարակելուց հետո, յուրաքանչյուր թեկնածու իր ծածկագրի և միավորի մասին տեղեկանում է կնքված արկղը բացելուց հետո:

Գրավոր փուլը հաղթահարած հավակնորդները հնարավորություն են ստանում մասնակցելու հարցազրույցի փուլին: Հարցազրույցի փուլում հաղթող ճանաչված հավակնորդներն ընդգրկվում են հանրային պաշտպանի թեկնածությունների ցուցակում:

2019 թվականի նոյեմբերին Փաստաբանների պալատը հայտարարել է

մրցույթ հանրային պաշտպանի 17 **հաստիքի** համալրման նպատակով:

Հայտարարված մրցույթի գրավոր փուլին մասնակցել են **34 փաստաբան**: Մրցույթի գրավոր փուլը մասնակիցներից հաղթահարել և մրցույթի բանավոր փուլին մասնակցելու իրավունքն են ստացել ընդհանուրը 13 փաստաբան:

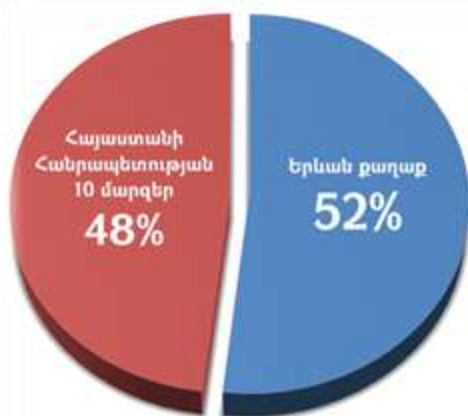
Նշված բոլոր փաստաբաններն հաղթահարել են նաև մրցույթի բանավոր փուլը և ընդգրկվել են հանրային պաշտպանի թեկնածուությունների ցուցակում:

➤ Հանրային պաշտպանների մասնագիտացումն ապահովելուն ուղղված միջոցառումների մշակում և իրականացում.

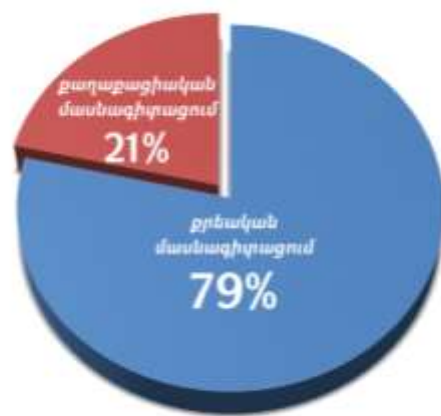
2014 թվականից սկսած Երևան քաղաքի և մարզերի հանրային պաշտպանների թափուր տեղերը համալրելու համար հանրային պաշտպանների մրցույթն անց է կացվում և հանրային պաշտպանները նշանակվում են աշխատանքի ըստ **քրեական** և **քաղաքացիական (վարչական)** մասնագիտացման:

2019 թվականին Երևան քաղաքում գործել է հանրային պաշտպանի 28 հաստիք (հանրային պաշտպանների ընդհանուր հաստիքների 52%-ը), որից 21 հաստիքը քրեական մասնագիտացմամբ (79%), իսկ 7-ը՝ քաղաքացիական (վարչական) մասնագիտացմամբ (21%):

ՀՊԳ հաստիքների տեղաբաշխման հարաբերակցությունն ըստ վարչադարաձբային բաժանման (Երևան քաղաք և մարզեր)

Երևան քաղաքում ՀՊԳ հաստիքների տեղաբաշխման հարաբերակցությունն ըստ մասնագիտացման

Հնարավորության դեպքում հանրային պաշտպանների մասնագիտացումն ապահովվում է նաև մարզերում: Այն մարզերում, որտեղ առկա են հանրային պաշտպանի մեկից ավելի հաստիքներ, հանրային պաշտպանների գործունեությունը նույնպես իրականացվում է ըստ քրեական և քաղաքացիական

(վարչական) մասնագիտացման: Իսկ այն մարզերում, որտեղ գործում է հանրային պաշտպանի մեկ հաստիք, ապա այդ հաստիքը զբաղեցնող հանրային պաշտպանն ընտրվում է այնպես, որպեսզի հնարավոր լինի անհրաժեշտության դեպքում մարզի բնակչությանն ապահովվել իրավական օգնության տրամադրումը և՛ քրեական և՛ քաղաքացիական (վարչական) գործերով:

➤ Հանրային պաշտպանների խրախուսման եղանակների և ուղղություն համակարգի ներդրում՝ հաստիքների որոշակի փոփոխություն սկսնակ փաստաբաններով համալրելու նպատակով.

2015 թվականից Փաստաբանների պալատում գործում է հանրային պաշտպանի մասնագիտական պատրաստվածության և արդյունավետության գնահատման համակարգ, որն ապահովվում է «**Հանրային պաշտպանի մասնագիտական պատրաստվածության և աշխատանքի արդյունավետության գնահատման**» հրահանգով սահմանված չափորոշիչներով:

Նշված հրահանգը սահմանում է հանրային պաշտպանի գրասենյակում առանց մրցույթի անցկացման հանրային պաշտպանի հետ կնքված աշխատանքային պայմանագրի մեկամյա ժամկետը ևս մեկ տարով երկարաձգելու համար հանրային պաշտպանի մասնագիտական պատրաստվածության և աշխատանքի արդյունավետության գնահատման չափորոշիչները և գնահատման ընթացակարգը:

Նշված հրահանգի համաձայն՝ հաշվետու ժամանակահատվածում գործող հանրային պաշտպաններից յուրաքանչյուրի աշխատանքն՝ ըստ հրահանգով սահմանված միավորների, գնահատման հանձնաժողովի կողմից գնահատվում է **ընդհանուր չափորոշիչներով**, որոնց շրջանակներում հաշվի են առնվում հանրային պաշտպանի կողմից օրենքով նախատեսված վերապատրաստման դասընթացներին մասնակցած լինելը, «Փաստաբանության մասին» ՀՀ օրենքի կամ Փաստաբանի վարքագծի կանոնագրքի պահանջների խախտման համար կարգապահական տույժի ենթարկված չլինելը, աշխատանքային կարգապահության խախտման համար տույժի ենթարկված չլինելը, հանրային պաշտպանի գրասենյակի կանոնակարգով փաստաբանական վարույթին վերաբերվող պահանջները կատարած լինելը:

Հրահանգով հանրային պաշտպանի աշխատանքը գնահատվում է նաև ըստ հանրային պաշտպանի մասնագիտական ուղղվածության (քրեական ու քաղաքացիական և վարչական) չափորոշիչների:

Հրահանգի համաձայն՝ **քրեական ուղղվածության** հանրային պաշտպանների աշխատանքը գնահատվում է հաշվի առնելով հանրային

պաշտպանի արդարացումների (լրիվ կամ մասնակի), ինչպես նաև արդարացնող և ոչ արդարացնող հիմքով վարույթը կարճված գործերի թիվը, օրենքով նախատեսվածից ավելի մեղմ պատիժ նշանակելու կամ պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու դեպքերը, ավելի մեղմ հոդվածով կամ հոդվածի մասով վերաորակումները, տուգանքի նշանակումները, սանկցիայով նախատեսված նվազ խիստ պատժի նշանակումները, անչափահասի նկատմամբ դատարանական բնույթի հարկադրանքի միջոցների նշանակումները, վերջնական դատական ակտի դեմ բերված վերաքննիչ կամ վճռաբեկ բողոքների թիվը, ինչպես նաև մեղադրանքի կողմի բերած՝ մերժված վերաքննիչ կամ վճռաբեկ բողոքների թիվը, վերջնական դատական ակտի դեմ լրիվ կամ մասնակի բավարարված վերաքննիչ կամ վճռաբեկ բողոքների թիվը, որպես կալանավորման այլընտրանքային միջոց դատարանի կողմից գրավ ընտրելը, որպես խափանման միջոց ընտրված կալանքը մեկ այլ խափանման միջոցով փոխարինվելը և այլ չափորոշիչներ:

Քաղաքացիական և վարչական ուղղվածության հանրային պաշտպանների գործունեությունը գնահատվում է հաշվի առնելով հանրային պաշտպանի վարչական մարմին կամ դրա վերադաս մարմնին ուղղված դիմումների, բողոքների, կատարված հարցումների թիվը, վարչական մարմնի կամ դրա վերադասի կողմից բավարարված վարչական բողոքների թիվը, կազմված հայցադիմումների, դիմումների թիվը, հօգուտ վստահորդի կայացված վերջնական դատական ակտերը, միջանկյալ դատական ակտի դեմ բերված վերաքննիչ կամ վճռաբեկ բողոքների թիվը, վերջնական դատական ակտի դեմ բերված վերաքննիչ կամ վճռաբեկ բողոքների թիվը, վերջնական դատական ակտի դեմ լրիվ կամ մասնակի բավարարված վերաքննիչ կամ վճռաբեկ բողոքների թիվը և այլ չափորոշիչներ:

➤ **Հանրային պաշտպանների կողմից կատարված ծախսերի փոխհատուցման համակարգի շարունակական կիրառում.**

Դեռևս 2016 թվականին ներդրվել էր հանրային պաշտպանների կողմից կատարված ծախսերի փոխհատուցման համակարգ, որը շարունակաբար կիրառվել է նաև 2019 թվականի ընթացքում:

Սահմանված կարգավորումների համաձայն՝ հանրային պաշտպանի կողմից կատարված ծախսը ենթակա է փոխհատուցման, եթե՝

- 1) այդ ծախսի կատարումը անհրաժեշտ է հանրային պաշտպանություն իրականացնելու համար, և
- 2) այդ ծախսի կատարումը տվյալ պահին հնարավոր չէր նախապես կազմակերպել պալատի միջոցով, և

- 3) առկա է այդ ծախսի կատարումը հիմնավորող փաստաթուղթ, և
- 4) այդ ծախսի կատարումը չի գերազանցում 30.000 (երեսուն հազար) ՀՀ դրամը, իսկ մարզային գրասենյակների դեպքում՝ կոմունալ ծառայությունների գծով այդ ծախսի գումարը չի գերազանցում 70.000 (յոթանասուն հազար) ՀՀ դրամը, և
- 5) այդ ծախսի փոխհատուցման հայտը ներկայացվել է կարգով նախատեսված ժամկետում, և
- 6) այդ ծախսի կատարումը բխում է կարգի պահանջներից:

➤ Անվճար իրավական օգնության տրամադրման ծառայության որակի բարձրացում և ընթացակարգերի նկատմամբ վերահսկողության կառուցակարգերի մշակում և ներդրում.

Հանրային պաշտպանի գրասենյակում իրավական օգնության տրամադրման ծառայության որակի բարձրացման նկատմամբ վերահսկողությունն ապահովվում է Փաստաբանների պալատում գործող մոնիտորինգի բաժնի միջոցով, որը ներառում է երկու մոնիթորինգի պատասխանատուների հաստիք:

Մոնիտորինգի բաժնի ստեղծումը պայմանավորված է եղել հանրային պաշտպանների կողմից փաստաբանական վարույթները հանրային պաշտպանի գրասենյակի կանոնակարգով սահմանված չափանիշներով վարելու նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնելու, ինչպես նաև հանրային պաշտպանների կողմից տրամադրվող իրավաբանական օգնության որակի գնահատման նպատակով:

* * *

■ ՀՊԳ հեղինակության բարձրացում.

➤ ՀՊԳ գործունեության լայն լուսաբանում, այդ թվում՝ հանրային պաշտպանների վարած գործերի և արձանագրված արդյունքների (արդարացումներ և այլ հաջողություններ) վիճակագրության հրապարակում.

2019 թվականին Փաստաբանների պալատը շարունակել է իրականացնել զանգվածային լրատվության տարբեր միջոցներով հանրային պաշտպանների գործունեության լուսաբանմանն ուղղված միջոցառումները: Հանրային պաշտպանի գրասենյակի գործունեության և հանրային պաշտպանների առանձին գործերի լուսաբանումն իրականացվել է հեռուստահաղորդումների, ռադիոհաղորդումների և համացանցի իրավական կայքերի միջոցով:

Փաստաբանների պալատի կայքէջում նախատեսվել է նաև հանրային

պաշտպանների արդարացման դատական ակտերի հրապարակման բաժին, որտեղ մշտապես հրապարակվում են հանրային պաշտպանների վարույթում առկա գործերով արդարացման դատական ակտերը:

* * *

■ Անվճար իրավական օգնության տրամադրման այլընտրանքային համակարգերի ներդրում, *pro bono* մշակույթի զարգացում.

➤ Անվճար խորհրդատվության օր Փաստաբանների պալատում.

Հաշվի առնելով հատկապես քաղաքացիական գործերով բնակչության անվճար իրավական օգնության պահանջարկը, Փաստաբանների պալատը Փաստաբանական դպրոցի իրավաբանական կլինիկայի հետ համատեղ իրականացնում է նաև քաղաքացիներին անվճար իրավական խորհրդատվության տրամադրման նախաձեռնություն, որը շարունակվել է նաև 2019 թվականին:

Ավելի քան հինգ տարի է, ինչ Փաստաբանների պալատում յուրաքանչյուր շաբաթվա հինգշաբթի օրը հայտարարվել է անվճար խորհրդատվության տրամադրման օր:

2019 թվականի ընթացքում Փաստաբանների պալատի և Փաստաբանական դպրոցի ջանքերով Երևան քաղաքում և Հայաստանի Հանրապետության որոշ մարզերում անվճար իրավաբանական խորհրդատվություն է տրամադրել 1968 **քաղաքացու** (2018թ. համեմատ՝ ավել 2%-ով):

* * *

■ ՀՊԳ աշխատանքների իրականացման թափանցիկության և հաշվետվողականության բարձրացում

➤ ՀՊԳ-ի կողմից եռամսյա և տարեկան հաշվետվությունների տրամադրում և կայքէջում դրանց տեղադրում.

Փաստաբանների պալատի կայքէջում ստեղծված «ՀՊԳ հաշվետվություններ» էջում շարունակվում են եռամսյակային, կիսամյակային և տարեկան կտրվածքով հրապարակվել ՀՊԳ կողմից վարած քրեական, ինչպես նաև քաղաքացիական, վարչական կամ սահմանադրական գործերի վերաբերյալ վիճակագրական հաշվետվությունները: Տարեկան վիճակագրական տվյալների ամփոփումից հետո ՀՊԳ եռամսյակային և կիսամյակային հաշվետվությունները փոխարինվում են տարեկան հաշվետվությամբ: ՀՊԳ 2019 թվականի վիճակագրական տվյալներն ամփոփ ներկայացված են սույն հաշվետվության հավելվածներում:

ՀՀ ՓԱՍՏԱԲԱՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ. ՌՆԿՆԴԻՐՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՌԻՍՈՒՑՈՒՄԸ ԵՎ ՈՐԱԿՎՎՈՐՄԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

➤ **Փաստաբանական դպրոցում ուսուցումն իրականացվում է ըստ մասնագիտական ուղղվածության.**

2014 թվականի աշնանային հոսքի ընդունելությունից սկսած Փաստաբանական դպրոցում ուսուցումը կազմակերպվում է ըստ **քրեաիրավական** և **քաղաքացիաիրավական մասնագիտական ուղղվածությունների**, ինչի արդյունքում համապատասխան մասնագիտացում ընտրած ունկնդիրները ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաներից մոտ 90% հարաբերակցությամբ անցնում են նեղ մասնագիտական առարկաներ, օրինակ՝ քրեական ուղղվածության ունկնդիրները քրեաիրավական մասնագիտացման առարկաներ, իսկ մնացած առարկաները հարակից են և կրում են ընդհանուր բնույթ՝ անկախ ունկնդրի մասնագիտացումից, օրինակ՝ փաստաբանի վարքագծի, հոգեբանության հիմունքների, սահմանադրական դատարան ներկայացվող դիմումների հետ կապված առարկաները:

Հաշվետու ժամանակահատվածում Փաստաբանական դպրոցն իրականացրել է երկու ընդունելություն՝ 2019 թվականի գարնանային հոսքի և 2019 թվականի աշնանային հոսքի համար:

2019 թվականի գարնանային հոսքի ընդունելության արդյունքներով Դպրոց է ընդունվել և դասընթացներին ներգրավվել թվով 104 ունկնդիր, որից՝

ա.քրեաիրավական ուղղվածությամբ՝ 26 (22 առկա, 4 հեռավար),

բ.քաղաքացիաիրավական (վարչաիրավական) ուղղվածությամբ՝ 54 (48 առկա, 6 հեռավար),

գ. հատուկ դիմորդի ուսուցման ծրագրով՝ 24 ունկնդիր (առկա՝ 24):

2019 թվականի աշնանային հոսքի ընդունելության արդյունքներով Դպրոց է ընդունվել է 106, իսկ դասընթացներին ներգրավվել թվով 108 ունկնդիր, որից՝

ա.քրեաիրավական ուղղվածությամբ՝ 29 (24 առկա, 5 հեռավար),

բ.քաղաքացիաիրավական (վարչաիրավական) ուղղվածությամբ՝ 54 (46 առկա, 8 հեռավար),

գ.հատուկ դիմորդի ուսուցման ծրագրով՝ 25 ունկնդիր (առկա՝ 25):

* * *

➤ **Փաստաբանական դպրոցի ունկնդիրների որակավորման քննությունները.**

Փաստաբանական դպրոցի ունկնդիրների (շրջանավարտների) որակավորման քննություններն անցկացնում է Փաստաբանների պալատի որակավորման հանձնաժողովը:

Գործող կարգի համաձայն՝ Փաստաբանական դպրոցի ունկնդիրն ավարտելով ուսուցումը դպրոցում, որակավորման քննությանը մասնակցելու նպատակով Փաստաբանների պալատի որակավորման հանձնաժողովի կողմից հաստատված ժամանակացույցին համապատասխան որակավորման հանձնաժողովին է ներկայացնում սահմանված ձևի լրացրած և ստորագրած դիմումը:

2019 թվականի գարնանը կազմակերպված որակավորման քննությանը մասնակցել է 86 հավակնորդ, որից 13-ը հատուկ դիմորդ: Որակավորման քննությունը չի հանձնել 20 հավակնորդ:

2019 թվականի աշնանը կազմակերպված որակավորման քննությանը մասնակցել է 83 հավակնորդ, որից 7-ը հատուկ դիմորդ: Որակավորման քննությունը չի հանձնել 29 հավակնորդ:

Որակավորման քննությունը չհանձնած հավակնորդները վերահանձնել են որակավորման քննությունները:

Փաստաբանի հավակնորդների երդման հանդիսավոր արարողությունը.

«Փաստաբանության մասին»
օրենքի 32-րդ հոդվածի համաձայն՝
առաջին անգամ փաստաբանական
գործունեության արտոնագիր
ստանալիս, փաստաբանը
Փաստաբանների պալատի խորհրդի առջև հանդիսավոր պայմաններում երդում է
տալիս:

Արդեն ձևավորված ավանդույթի համաձայն Փաստաբանական դպրոցի
շրջանավարտներն արտոնագրեր են ստանում հանդիսավոր պայմաններում՝
Փաստաբանների պալատի տարբերանշանով պատմունճաններով և գլխարկներով:

57 փաստաբան արտոնագիր են ստացել 2019 թվականի դեկտեմբերին 6-ին՝
փաստաբանության կազմավորման 101-ամյակի օրը:

ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

■ Մարզային համակարգողների ընտրություններ.

Ռազմավարական ծրագրով նախատեսված առանձին ուղղություններից է Փաստաբանների պալատի մարզային քաղաքականության իրականացումը: Այդ գործընթացում կարևոր գործոն է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության մարզերում մարզային համակարգողների և մարզի քաղաքների պատասխանատուների ինստիտուտի զարգացումը:

2019 թվականին Փաստաբանների պալատը կազմակերպել են Արարատի և Կոտայքի մարզերի մարզային համակարգողների ընտրություններ:

Արարատի մարզում որպես Փաստաբանների պալատի մարզային համակարգող ընտրվել է **փաստաբան Արթուր Սարգսյանը (արտոնագիր № 767)**, իսկ **Կոտայքի մարզում՝ փաստաբան Աստղիկ Ղազարյանը (արտոնագիր № 210)**

■ Մարզերում գործունեություն իրականացնող փաստաբանների վերապատրաստում.

Կարևորելով մարզերում գործունեություն իրականացնող փաստաբանների վերապատրաստման հարցը, Փաստաբանների պալատը մարզային փաստաբանների համար կազմակերպում է վերապատրաստման հեռավար դասընթացներ, ինչպես նաև վերապատրաստման դասընթացներ է կազմակերպում տեղում՝ դասընթացավար գործուղելու միջոցով:

2019 թվականի ընթացքում փաստաբանների համար տեղում վերապատրաստման դասընթացներ են կազմակերպվել Հայաստանի բոլոր մարզերում:

■ Փաստաբանների պալատի մարզային համակարգողների գրասենյակներին և մարզերում գործող փաստաբաններին գրականության տրամադրում.

Շարունակելով մարզերում գործունեություն ծավալող փաստաբաններին նաև մարզային համակարգողների միջոցով մասնագիտական իրավաբանական գրականություն տրամադրելու իր քաղաքականությունը՝ Փաստաբանների

պալատը 2019 թվականի ընթացքում մարզային համակարգողների միջոցով մարզերում գործունեություն իրականացնող փաստաբաններին տրամադրել է 100 թվաքանակով գրականություն (չհաշված անհատական կարգով բոլոր փաստաբաններին տրամադրվող գրականությունը), որն իր մեջ ներառում է ինչպես տեսական աղբյուրներ, այնպես էլ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի որոշումների ձեռնարկներ և այլ ուսումնասօժանդակ նյութեր:

ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶՈՒՄ ԲԱՑՎԵԼ Է ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՇՏՊԱՆԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻ ՀՐԱՉԴԱՆԻ ՆՍՏԱՎԱՅՐԸ

Կոտայքի մարզպետարանում 2020 թվականի փետրվարի 27-ին, տեղի է ունեցել Փաստաբանների պալատի հանրային պաշտպանի գրասենյակի Հրազդան քաղաքի նստավայրի բացման արարողությունը:

Դեռևս 2018 թվականի հոկտեմբեր ամսին Փաստաբանների պալատի նախագահ Արա Զոհրաբյանի և Կոտայքի մարզպետ Ռոմանոս Պետրոսյանի միջև համագործակցության հուշագիր էր ստորագրվել, համաձայն որի կողմերը պատրաստվում են համագործակցել մարզի բնակիչների համար իրազեկման ծրագրերի իրականացման, անվճար և արդյունավետ իրավաբանական օգնության տրամադրման ուղղություններով: Գրասենյակում քաղաքացիներին ծառայություն են մատուցելու ոչ միայն հանրային պաշտպանները, այլ նաև այն փաստաբանները, որոնք չունեն գրասենյակային տարածք գործունեություն ծավալելու համար: Դրա փոխարեն այդ փաստաբանները շաբաթական մեկ անգամ անվճար իրավաբանական խորհրդատվություն կտրամադրեն մարզի բնակիչների համար:

Նստավայրի բացմանը հաջորդող օրը՝ փետրվարի 28-ին ՀՀ փաստաբանական դպրոցի իրավաբանական կլինիկան, փաստաբանների հետ անվճար իրավաբանական խորհրդատվություն են տրամադրել Կոտայքի մարզի բնակիչների համար:

**ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԸ ԵՎ ԱՐԱՐԱՏԻ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆԸ
ՓՈԽԸՄԲՈՆՄԱՆ ՀՈՒՇԱԳԻՐ ԵՆ ԱՏՈՐԱԳՐԵԼ**

Փաստաբանների պալատի նախագահ Արա Զոհրաբյանը և ՀՀ Արարատի մարզպետ Գարիկ Սարգսյանը 2019 թվականի մարտի 22-ին ստորագրել են փոխըմբռնման հուշագիր, որի շրջանակներում կողմերը պատրաստվում են համագործակցել մարզի բնակիչների համար իրազեկման ծրագրերի իրականացման, անվճար և արդյունավետ իրավաբանական օգնության տրամադրման ուղղություններով:

Ըստ հուշագրի Արարատի մարզպետարանը վարչական շենքում անվճար տրամադրելու է տարածք Փաստաբանների պալատի հանրային պաշտպանի գրասենյակի Արտաշատ քաղաքի նստավայրը տեղակայելու համար: Կողմերի համաձայնությամբ տարածքից օգտվելու իրավունք ունեն նաև մարզի տարածքում

գործունեություն իրականացնող այն փաստաբանները, ովքեր չունեն փաստաբանական գործունեություն իրականացնելու տարածք:

Իր հերթին Փաստաբանների պալատը պատրաստակամություն է հայտնել տարածքում ապահովել հանրային պաշտպանների և փաստաբանների բնականոն գործունեության համար անհրաժեշտ գույքով և տեխնիկայով:

Փոխըմբռնման հուշագրով նախատեսվում է նաև մարզի ավագ դպրոցներում սեմինարներ կազմակերպել աշակերտներին Մարդու իրավունքների մասին իրազեկելու և փաստաբանի մասնագիտության հիմունքներին ծանոթացնելու նպատակով: Հանրային պաշտպանների, ինչպես նաև տարածքը զբաղեցնող փաստաբանների միջոցով յուրաքանչյուր ամիս առնվազն մեկ օր մարզի բնակիչների համար կազմակերպվելու է անվճար իրավաբանական խորհրդատվություն:

Կողմերը պայմանավորվել են անվճար իրավաբանական խորհրդատվության և տարածքների տրամադրման հարցերը քննարկել նաև մարզի մյուս քաղաքների (Մասիս, Արարատ, Վեդի) համար:

Արարատի մարզպետը նախատեսել է մարզպետարանի շենքի առաջին հարկից փաստաբանների պալատին հատկացնել առնվազն երեք աշխատասենյակ:

ՓԱՍՏԱՔԱՆՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ

- Փաստաբանների իրավունքների պաշտպանության հանձնաժողովի գործունեության ակտիվացում.
- Փաստաբանների իրավունքների իրականացման խոչընդոտների վերաբերյալ տեղեկատվության հրապարակում, տարածում և քննարկումների կազմակերպում. Հանձնաժողովի աշխատանքների հանրայնացում.

Հայաստանի Հանրապետությունում փաստաբանության՝ որպես արդարադատության համակարգի ինստիտուտի զարգացման և մասնագիտության նկատմամբ հարգանքի ձևավորման համար կարևորագույն նախադրյալ է հանդիսանում Փաստաբանների պալատի անդամ փաստաբանների, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեություն ծավալող այլ պետության փաստաբանների իրավունքների պաշտպանությունն ապահովելը, ինչպես նաև այդ իրավունքների արդյունավետ իրացման համար անհրաժեշտ միջավայր ստեղծելը: Այդ նպատակով դեռևս 2014 թվականին Փաստաբանների պալատի նախագահի որոշմամբ ստեղծվել էր **փաստաբանների իրավունքների պաշտպանության հանձնաժողով**, որի նպատակն է միջոցներ ձեռնարկել փաստաբանների իրավունքներն ու մասնագիտական գործունեությունը բոլոր տեսակի (հատկապես՝ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների և կազմակերպությունների) սպառնալիքներից, խոչընդոտներից կամ ցանկացած տեսակի այլ հակաիրավական միջամտությունից (ոտնձգությունից) պաշտպանելու համար:

Փաստաբանների իրավունքների պաշտպանության հանձնաժողովից բացի՝ Փաստաբանների պալատում գործում է նաև արագ արձագանքման հանձնախումբ, որն արձանագրում է փաստաբանի մասնագիտական գործունեության ընթացքում փաստաբանի լիազորությունների իրականացման խոչընդոտման դեպքերը կամ փաստաբանի նկատմամբ այլ անօրինական գործողությունները, ինչպես նաև նպաստում է փաստաբանների մասնագիտական գործունեության ընթացքում

փաստաբանների լիազորությունների իրականացման խոչընդոտները վերացնելուն:

2019 թվականի ընթացքում Փաստաբանների պալատի մասնակցությամբ քննվող քաղաքացիական գործերի մասին համառոտ տեղեկություններ.

2019 թվականի ընթացքում Փաստաբանների պալատի մասնակցությամբ քննվել է 60 դատական գործ, որից՝

29 գործ	4 գործ	6 գործ	8 գործ	7 գործ	6 գործ
Պալատի խորհրդի որոշումներով կարգապահական պատասխանատվության ենթարկված փաստաբանների կողմից Պալատի խորհրդի որոշումների վիճարկում	Պալատի խորհրդի այլ (կարգապահական պատասխանատվության հետ չկապված) որոշումների վիճարկում	Փաստաբանի նկատմամբ կարգապահական վարույթ հարուցելու մասին Պալատի նախագահի որոշումների վիճարկում	Փաստաբանի նկատմամբ կարգապահական վարույթ հարուցելու մերժելու մասին Պալատի նախագահի որոշումների վիճարկում	այլ հարցեր, օրինակ՝ Պալատի կողմից տեղեկատվություն չտրամադրելը, որակավորման քննությունները չհանձնած հավակնորդի կողմից իր մասով որակավորման քննության արդյունքները վիճարկելը	(այդ թվում վճարման կարգապահություն) հայցվոր (դիմող) է հանդիսացել Պալատը: Փաստաբանի կողմից չվճարված տուգանքի գումարի բռնագանձման պահանջով գործեր

2019 թվականի ընթացքում Փաստաբանների պալատի մասնակցությամբ քննվող քրեական գործերի մասին համառոտ տեղեկություններ.

2017 թվականի ընթացքում ՀՀ քննչական կոմիտեի հատկապես կարևոր գործերի քննության գլխավոր վարչությունում քննվել է (շարունակվել է քննվել) թիվ 13816616 քրեական գործը, որով կազմված և դատարանին հանձնված մեղադրական եզրակացության համաձայն՝ Պալատի նախկին գլխավոր հաշվապահ Կարինե Սարգսյանին առաջադրվել է մեղադրանք՝ յուրացման եղանակով Պալատից 134.821.915 ՀՀ դրամ հափշտակություն կատարելու համար: Նշված քրեական գործը 2019 թվականի հունվարի 17-ից մինչ օրս գտնվում է դատական քննության փուլում (թիվ ԵԿԴ/0006/01/18 քրեական գործ):

Մեղադրական եզրակացության համաձայն՝ քրեական գործով նախաքննությամբ ձեռք բերված ապացույցների համակցությամբ հիմնավորվել է, որ Պալատի նախկին գլխավոր հաշվապահ Կարինե Սարգսյանը, 2005 թվականի նոյեմբերի 1-ից աշխատելով Պալատում որպես գլխավոր հաշվապահ, հափշտակություն կատարելու միասնական դիտավորությամբ, 2012թ. հունվարի 1-ից մինչև 2014թ. մարտի 27-ն ընկած ժամանակաընթացքում, յուրացման եղանակով հափշտակել է Պալատին պատկանող առանձնապես խոշոր չափերի 134.821.915 ՀՀ դրամ գումար, այսինքն՝ կատարել է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 179-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետով նախատեսված հանցավոր արարք:

Նշված քրեական գործով Փաստաբանների պալատը ճանաչվել է տուժող: Քրեական գործով Փաստաբանների պալատը ներկայացրել է քաղաքացիական հայց՝ 109.321.301 ՀՀ դրամ գումարի բռնագանձման պահանջով:

**ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲԱՐՁՐԱՅՈՒՄ**

➤ **Փաստաբանների վերապատրաստման համակարգի շարունակական զարգացում**

Փաստաբանների պալատում շարունակաբար կազմակերպվում են վերապատրաստման դասընթացներ: Փաստաբանների պալատում գործում է փաստաբանների վերապատրաստման երեք հարթակ՝ վերապատրաստման դասընթացներ տեղում՝ Փաստաբանների պալատում կամ Փաստաբանական դպրոցում, հեռավար և առցանց (online) վերապատրաստում:

Յուրաքանչյուր ամսվա վերջում Փաստաբանների պալատի կայքէջում հրապարակվում և փաստաբաններին էլեկտրոնային փոստի հասցեով ուղարկվում է հաջորդ ամսվա համար փաստաբանների վերապատրաստման դասընթացների ժամանակացույցը:

Յուրաքանչյուր ամսվա ընթացքում Փաստաբանների պալատում կազմակերպվում է միջինը 15-ից 20 վերապատրաստման դասընթաց:

2019 թվականի ընթացքում, ընդհանուր առմամբ, տեղի է ունեցել **վերապատրաստման 238 անվճար դասընթաց՝** ներառյալ հեռավար և առցանց

վերապատրաստման դասընթացները, ինչպես նաև ակումբի նիստերը և Փաստաբանների պալատի խորհրդի կողմից հավատարմագրված հաստատությունների կողմից անցկացվող դասընթացները:

2019 թվականին կազմակերպված վերապատրաստման դասընթացների քանակը 2018 թվականին կազմակերպված վերապատրաստման դասընթացներից ավել է 7%-ով (2018թ. դասընթացների քանակը՝ 221)

* * *

➤ **Վերախմբագրվել է Փաստաբանների վերապատրաստման կարգը.**

Փաստաբանների պալատի խորհրդի 22.02.2019թ. թիվ 4/11-Լ որոշմամբ ընդունվել է Փաստաբանների վերապատրաստման նոր կարգ, որով փաստաբանների վերապատրաստման գործընթացում տեղի են ունեցել մի շարք բարեփոխումներ: Մասնավորապես՝

✓ վերապատրաստման առկա, հեռավար և առցանց ձևերի վերաբերյալ տարբեր իրավական ակտերով նախատեսված կարգավորումները կողիֆիկացվել են մեկ իրավական ակտում.

✓ նախատեսվել է հաշվետու կիսամյակի համար անցած վերապատրաստման նվազագույն ժամաքանակից ավել անցած ժամաքանակը հաջորդ կիսամյակ տեղափոխելու հնարավորություն: Մասնավորապես՝

ա. առաջին կիսամյակի (հունվար-հունիս) ընթացքում Նվազագույն ժամաքանակը գերազանցող ժամերը կարող են տեղափոխվել միայն հաջորդ կիսամյակ (հուլիս-դեկտեմբեր).

բ. օրացուցային տարվա ընթացքում Դեռնթուլոգիայի թեմայով դասընթացներին 4 (չորս) ժամը գերազանցող մասնակցության ժամերը կարող են տեղափոխվել հաջորդ օրացուցային տարի՝ միայն Դեռնթուլոգիայի թեմայով դասընթացների հաշվարկի նպատակով:

✓ նվազագույն ժամաքանակով վերապատրաստման դասընթաց չանցնելու հիմքով փաստաբանի նկատմամբ առաջին անգամ հարուցված կարգապահական վարույթի կարճման համար փաստաբանն հնարավորություն է տրվել անվճար անցնել հետաձգված վերապատրաստման դասընթացները:

Վերապատրաստման նախկին կարգի համաձայն վերապատրաստում չանցնելու հիմքով կարգապահական պատասխանատվության չենթարկված փաստաբանի նկատմամբ հաշվետու կիսամյակի համար նվազագույն ժամաքանակով վերապատրաստման դասընթաց չանցնելու հիմքով առաջին անգամ կարգապահական վարույթ չէր հարուցվում, եթե նա գրավոր դիմում (այդ թվում՝ էլեկտրոնային փոստի միջոցով) էր ներկայացնում ՀՀ փաստաբանների պալատի նախագահին՝ պարտավորվելով հաշվետու կիսամյակում չանցած վերապատրաստման դասընթացների ժամերն իր հաշվին անցնել հաջորդ կիսամյակում:

Նոր կարգով նույն իրավիճակում փաստաբանը կարող է անվճար անցնել հետաձգված վերապատրաստման դասընթացները:

✓ լրամշակվել են վերապատրաստում չանցնելու դեպքում կարգապահական պատասխանատվության չենթարկելու դեպքերը: Մասնավորապես կարգի 41-րդ կետի համաձայն՝ ՀՀ փաստաբանների պալատը չի ենթարկում կարգապահական պատասխանատվության հաշվետու կիսամյակում վերապատրաստմանը չմասնակցած՝

ա. փաստաբանական գործունեություն չիրականացնող 63 (վաթսուներեք) տարին լրացած փաստաբաններին.

բ. փաստաբանական գործունեություն չիրականացնող առաջին կամ երկրորդ կարգի հաշմանդամություն ունեցող փաստաբաններին.

գ. հղիության երեսուն շաբաթից սկսած մինչև ծննդաբերությունը՝ համապատասխան բժշկական փաստաթուղթ ներկայացնելու դեպքում՝ կին փաստաբաններին.

դ. ծննդաբերությունից հետո երեք տարի ժամանակով (մինչև երեխայի երեք տարեկան դառնալը)՝ երեխայի ծննդյան վկայականը ներկայացնելու դեպքում՝ կին փաստաբաններին.

ե. առնվազն երեք անչափահաս երեխա ունեցող (մինչև երեխաներից մեկի չափահաս դառնալը)՝ երեխաների ծննդյան վկայականը ներկայացնելու դեպքում՝ կին փաստաբաններին.

զ. այլ պետությունում ուսուցում անցնող փաստաբաններին, եթե նրանք նախապես գրավոր (կամ էլեկտրոնային փոստով) տեղեկացրել են ՀՀ փաստաբանների պալատին.

է. Փաստաբանական դպրոցի շրջանավարտ փաստաբաններին՝

Փաստաբանական դպրոցն ավարտելու կիսամյակին հաջորդող երկու կիսամյակների ընթացքում:

- ✓ սահմանվել են դասընթացների վարման ընդհանուր կանոններ:
- ✓ լրամշակվել են վերապատրաստման ժամերի հաշվարկման և վերապատրաստման դասընթացի հավասարեցման հետ կապված կարգավորումները:

Վերապատրաստման նոր կարգով կատարվել են նաև այլ բարեփոխումներ:

* * *

➤ Վերապատրաստման գործընթացում փաստաբանների կարիքների բացահայտում և վերապատրաստման արդյունավետության գնահատում.

Վերապատրաստման գործընթացի շարունակական զարգացման կարևորագույն նախապայմաններից է փաստաբանների կարիքների գնահատումը:

Վերապատրաստման դասընթացների արդյունավետության գնահատման նպատակով յուրաքանչյուր դասընթացին մասնակից փաստաբաններին տրվում են գնահատման հարցաթերթիկներ, որոնք անանուն կարգով և կամավորության սկզբունքով լրացվում են փաստաբանների կողմից:

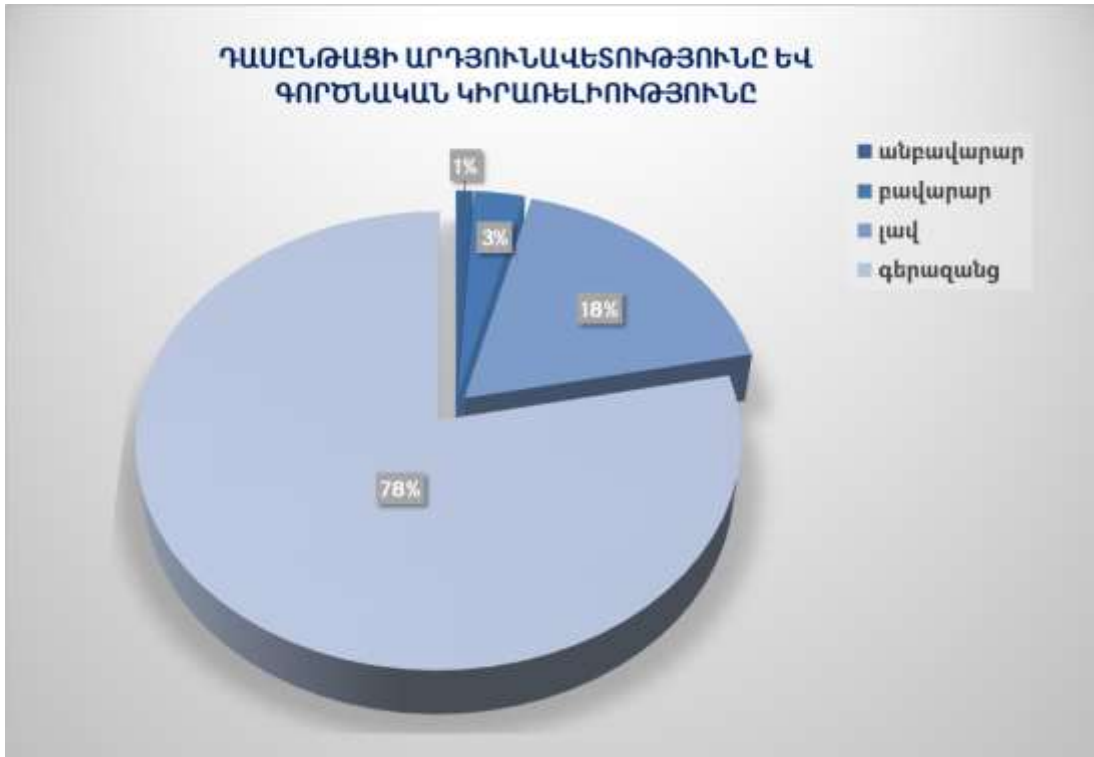
**ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՅՆԵՐԻ
ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ՝
2019 ԹՎԱԿԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ
ԿԻՍԱՄՅԱԿԻ ՀԱՄԱՐ**

✓ 2019 թվականի առաջին կիսամյակում (հունվարից հունիս) տեղի է ունեցել վերապատրաստման 125 (2018թ. համեմատ՝ ավել 19%-ով) անվճար դասընթաց, որոնց ընթացքում, ընդհանուր առմամբ, վերապատրաստվել են 1241 փաստաբան:

Հաշվետու ժամանակահատվածում կամավորության սկզբունքով լրացվել է շուրջ 101 **հարցաթերթիկ**:

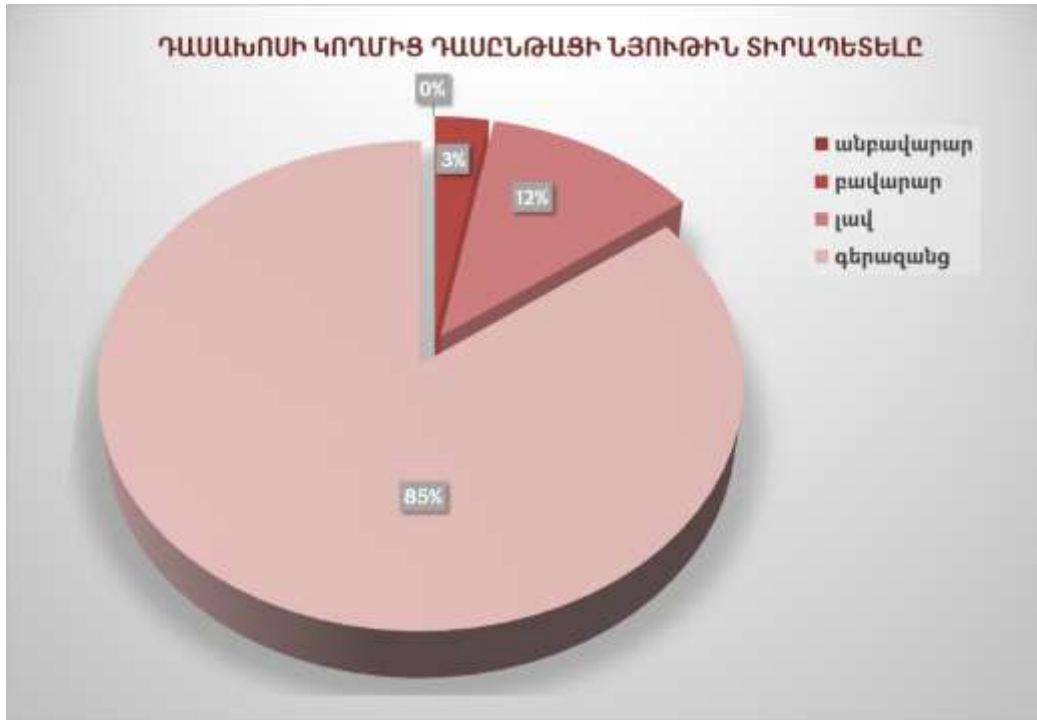
2019 թվականի առաջին կիսամյակի (հունվարից հունիս) ընթացքում լրացված գնահատման հարցաթերթիկում առկա չափանիշներից յուրաքանչյուրի մասով հետազոտության արդյունքները հանգում են հետևյալին.

Հարցվող փաստաբանների 96%-ը հարցաթերթիկում գնահատելով **դասընթացի արդյունավետությունը և գործնական կիրառելիությունը՝** դրական պատասխան է տվել (78%՝ գերազանց և 18%՝ լավ): Բավարար գնահատական է տվել հարցվածների միայն 4%-ը:

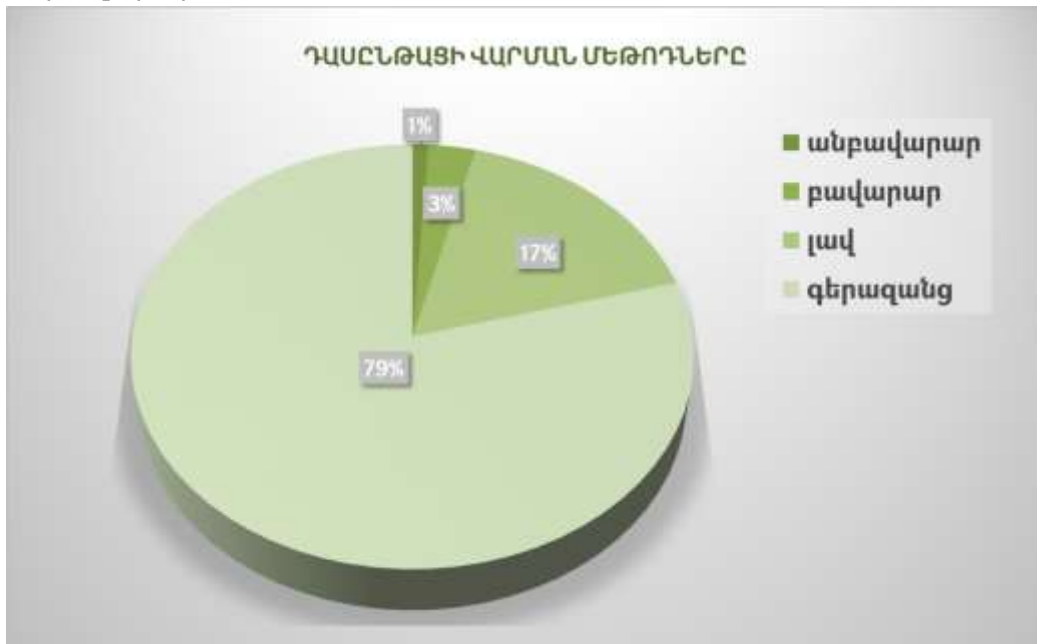
Նշված ցուցանիշը վկայում է այն մասին, որ մասնակից փաստաբանները հիմնականում գոհ են կազմակերպվող վերապատրաստման դասընթացներից:

Դասախոսի կողմից դասընթացի նյութը տիրապետելու հարցի հետ կապված հարցվող փաստաբանների 97%-ը **դրական պատասխան է տվել** (85%՝ գերազանց և 12%՝ լավ): Բավարար գնահատական է տվել հարցվածների միայն 3%-ը:

* * *

Դասընթացի վարման մեթոդների հետ կապված հարցվածների 79%-ը դասընթացի մեթոդները գնահատել է գերազանց, 17%-ը՝ լավ, 3%-ը՝ բավարար, իսկ 1%-ը՝ անբավարար:

ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՅՆԵՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ՝

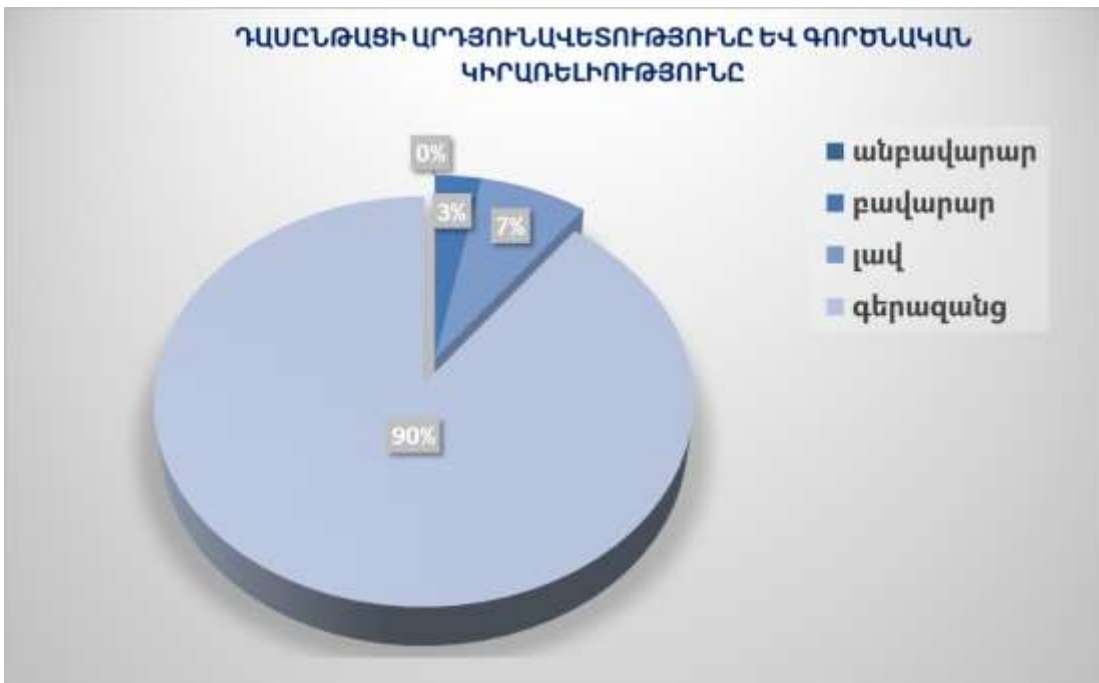
2019 ԹՎԱԿԱՆԻ ԵՐԿՐՈՐԴ ԿԻՍԱՄՅԱԿԻ ՀԱՄԱՐ

✓ 2019 թվականի երկրորդ կիսամյակում (հուլիսից դեկտեմբեր) տեղի է ունեցել **վերապատրաստման 113 (2018թ. համեմատ՝ պակաս 6%-ով) անվճար դասընթաց**, որոնց ընթացքում, ընդհանուր առմամբ, վերապատրաստվել են 1303 փաստաբաններ:

Հաշվետու ժամանակահատվածում կամավորության սկզբունքով լրացվել է շուրջ 98 **հարցաթերթիկ**:

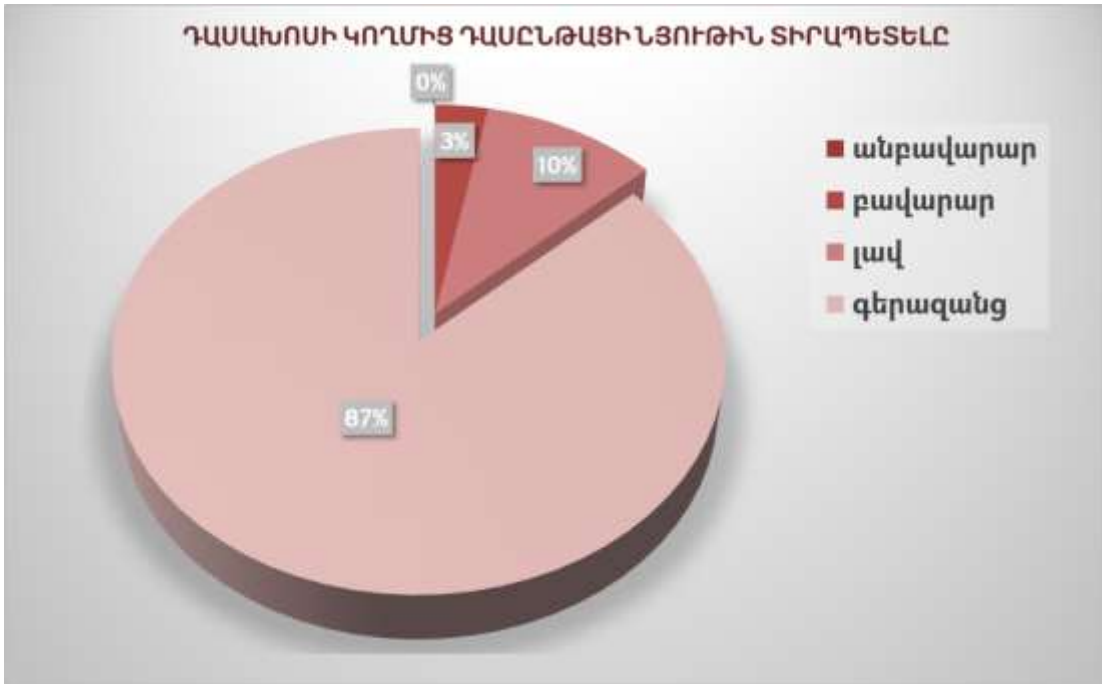
2019 թվականի երկրորդ կիսամյակի (հուլիսից դեկտեմբեր) ընթացքում լրացված գնահատման հարցաթերթիկում առկա չափանիշներից յուրաքանչյուրի մասով հետազոտության արդյունքները ամփոփված են ստորև ներկայացվող գծապատկերների միջոցով.

Հարցվող փաստաբանների 97%-ը հարցաթերթիկում գնահատելով **դասընթացի արդյունավետությունը և գործնական կիրառելիությունը**, դրական պատասխան է տվել (90%՝ գերազանց և 7%՝ լավ): Բավարար գնահատական է տվել հարցվածների միայն 3%-ը:

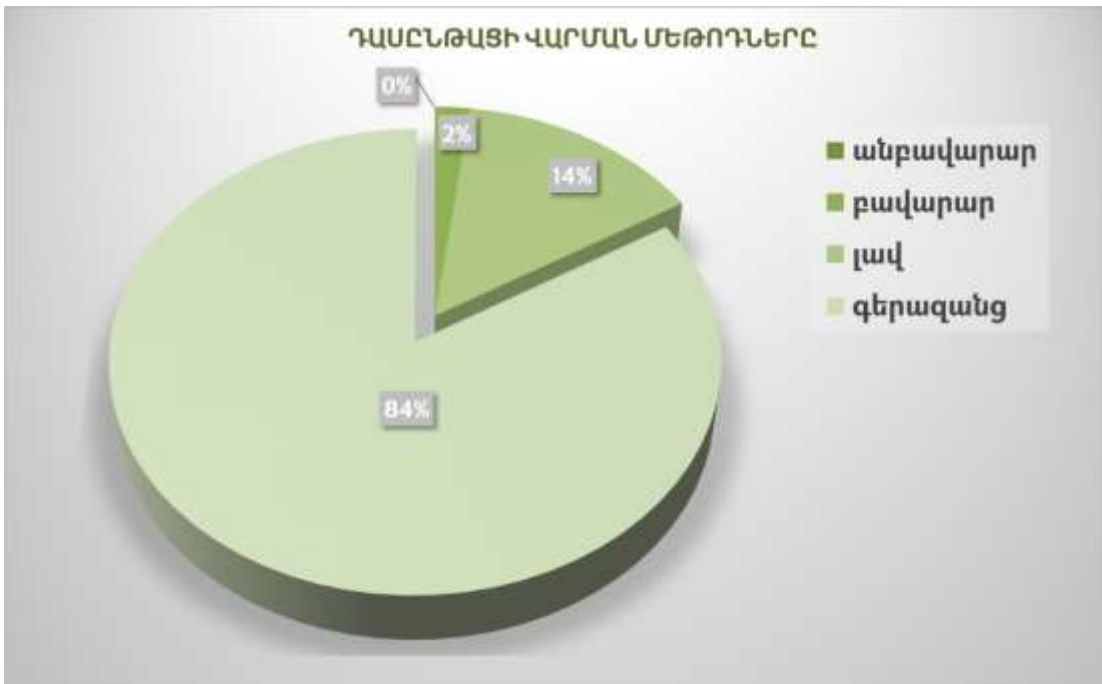
Նշված ցուցանիշը վկայում է այն մասին, որ մասնակից փաստաբանները հիմնականում գոհ են կազմակերպվող վերապատրաստման դասընթացներից:

Դասախոսի կողմից դասընթացի նյութը տիրապետելու հարցի հետ կապված հարցվող փաստաբանների 99%-ը **դրական պատասխան է տվել** (87%՝ գերազանց և 10%՝ լավ): Բավարար գնահատական է տվել հարցվածների միայն 3%-ը:

* * *

Դասընթացի վարման մեթոդների հետ կապված հարցվածների 84%-ը դասընթացի մեթոդները գնահատել է գերազանց, 14%-ը՝ լավ, իսկ 2%-ը՝ բավարար:

* * *

➤ **Փաստաբանների վերապատրաստում առցանց (online) կոնֆերանսների միջոցով.**

Փաստաբանների պալատը գործընկեր կազմակերպությունների հետ համատեղ փաստաբանների համար մշտապես կազմակերպում է նաև առցանց (online) վիդեոկոնֆերանսներ:

05.04.2019թ. Եվրոպայի խորհրդի հետ համագործակցության շրջանակներում տեղի է ունեցել առցանց (online) կոնֆերանս՝ **«Ազատ տեղաշարժվելու իրավունք»**

թեմայով: Վիդեոկոնֆերանսը Ստրասբուրգից վարել է Եվրոպայի խորհրդի փորձագետ Վիկտորիա Չերնիչուկը:

* * *

պարբերական արդիականացում՝ հաշվի առնելով նաև փաստաբանների պահանջմունքները.

➤ **Փաստաբանների վերապատրաստման ծրագրերի**

Վերոնշյալ կետում ներկայացված գնահատման թերթիկներում նախատեսված է նաև հատուկ հատված, որտեղ վերապատրաստման դասընթացների մասնակիցները կարող են առաջարկել նաև իրենց նախընտրած թեմաները: Փաստաբանները հնարավորություն ունեն իրենց նախընտրած վերապատրաստման թեմաների առաջարկներ ներկայացնել նաև էլեկտրոնային փոստի միջոցով:

«Փաստաբանների վերապատրաստման կարգին» համապատասխան՝ Փաստաբանների պալատի նախագահի կողմից վերապատրաստման դասընթացների թեմաները սահմանվում են կիսամյակային կարգով՝ հաշվի առնելով նաև գնահատման թերթիկներում, ինչպես նաև էլեկտրոնային փոստով փաստաբանների առաջարկած թեմաները:

Յուրաքանչյուր կիսամյակի համար Փաստաբանների պալատի նախագահի համապատասխան որոշումներով հաստատվում են շուրջ 200 վերապատրաստման թեմաներ, որոնք առանձնացված են ըստ իրավունքի տարբեր ճյուղերի՝ քրեական, քաղաքացիական, վարչական և միջազգային իրավունք, ինչպես նաև գիտագործնական և այլ ուղղվածություններին (օրինակ՝ Փաստաբանի վարքագծի կանոնագիրք (դեոնթոլոգիա), Փաստաբանական գրասենյակի կառավարման

առանձնահատկությունները, արդյունավետ բանակցություններ, սթրեսի և կոնֆլիկտների կառավարում և այլն):

Ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ փաստաբանների վերապատրաստման համար հաստատված թեմաների գերակշիռ մեծամասնությունը ընտրված են հենց փաստաբանների կողմից ներկայացված առաջարկներից:

ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ՝ ՓԱՍՏԱԲԱՆ-ՎՍՏԱՀՈՐԴ ԽՈՐՀՐԴԱՊԱՀԱԿԱՆ ԵՂԱՆԱԿՈՎ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՄԱՍԻՆ

Փաստաբանների պալատի խորհրդին հայտնի են դարձել մի քանի դեպքեր, երբ **փաստաբանների և վստահորդների միջև տեղի ունեցած խորհրդապահական խոսակցությունն արձանագրվել (ստացվել) է օպերատիվ հետախուզական գործունեության, մասնավորապես՝ հեռախոսային խոսակցությունների գաղտնալսման արդյունքում:**

Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունը երաշխավորում է քաղաքացիների նամակագրության, հեռախոսային խոսակցությունների, փոստային, հեռագրական և այլ հաղորդումների գաղտնիություն իրավունքը, որը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով՝ դատարանի որոշմամբ: Այդ իրավունքը առավել մեծ պաշտպանություն է տրամադրում փաստաբան-վստահորդ հարաբերության նկատմամբ, քանի որ **փաստաբաններն իրականացնում են կարևոր առաքելություն** ժողովրդավարական հասարակարգում՝ **անձի իրավաբանական ներկայացուցչություն և պաշտպանություն դատավարության ընթացքում:**

Փաստաբան-վստահորդ մասնավոր հարաբերության հիմքում ընկած է փոխվստահությունը, որի կարևոր պայման է գաղտնիությունը: Փաստաբաններն ի վիճակի չեն լինի իրականացնել իրենց կարևոր առաքելությունը, եթե չկարողանան երաշխավորել իրենց վստահորդներին, որ իրենց միջև շփումների գաղտնիությունը երաշխավորված է օրենքով: Հետևաբար, պետությունը, ի դեմս քրեական արդարադատության մարմինների, պարտավոր է ապահովել այդ իրավունքի խախտման դեմ կարևոր երաշխիքներ:

Փաստաբան-վստահորդ հաղորդակցության գաղտնիությունը սերտորեն փոխկապակցված է մեղադրյալի՝ արդար դատաքննության իրավունքի հետ, առավել ևս, երբ մեղադրյալը փաստաբան է և մեղադրանքի հիմքում ընկած է նրա ու վստահորդի հետ շփումների գաղտնալսման արդյունքում ստացված տվյալներ: Նման դեպքերում կարևոր է, որ օպերատիվ հետախուզական միջոցառման հիմքերը և գաղտնալսման մասին դատարանի որոշումները տրամադրեն պատշաճ երաշխիքներ կամայականության և խախտումների դեմ: Որպես կանոն, այդպիսի երաշխիքներ են օրենքի որոշակիությունը, դատական ակտերի պատճառաբանվածությունը, դատական ակտերում հանրային ու մասնավոր շահերի փոխհավասարակշռումը, հանցագործության կատարման կասկածի բավարար աստիճանը, ներկայացված փաստերի ու ապացույցների վերաբերելի ու բավարար լինելը, և այլ երաշխիքներ:

Սույն հարցը Պալատի խորհրդի ուշադրության կենտրոնում է, քանի որ դա վերաբերում է վստահորդների հետ շփվելիս փաստաբանի նկատմամբ մի շարք օպերատիվ հետախուզական միջոցառումների՝ հեռախոսային խոսակցությունների վերահսկում, արտաքին դիտում և ներքին դիտում օպերատիվ հետախուզական միջոցառումների, իրականացմանը:

Փաստաբանների պալատի խորհուրդը հայտնում է իր մտահոգությունը առ այն, որ ո՛չ օրենքը (ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգիրքը կամ «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքը), և ո՛չ էլ համապատասխան դատական որոշումները, այդ թվում՝ նաև ձևավորված դատական պրակտիկան, տարբերակում չեն դնում երկու էապես տարբեր իրավիճակների միջև, երբ մի դեպքում գաղտնալսման սուբյեկտը սովորական քաղաքացի է, իսկ մյուս դեպքում՝ փաստաբան:

Մինչդեռ, փաստաբան-վստահորդ հաղորդակցության գաղտնիությունը հանգամանք է, որը պետք է անվերապահորեն հաշվի առնվի դատարանների կողմից՝ օպերատիվ հետախուզական միջոցառման անհրաժեշտությունը գնահատելիս և համապատասխան որոշում կայացնելիս: Նման վարույթների շրջանակում դատարանները քրեական գործի փաստերի հիման վրա պետք է գնահատեն, թե արդյո՞ք տվյալ հանցագործության բացահայտման տուժողի շահը, այդ թվում՝ նաև հանցավորության դեմ պայքարի հանրային շահը, տվյալ հանգամանքների ներքո գերակայում են փաստաբանի՝ իր վստահորդի հետ շփումների գաղտնիության իրավունքին՝ միաժամանակ հաշվի առնելով մի շարք կարևոր գնահատող հանգամանքներ, ինչպիսիք են հանրային սուր պահանջի առկայությունը, փաստաբանի հատուկ առաքելությունը հանրային կյանքում, այդ թվում՝ նաև համընդհանուր սառեցնող ազդեցությունը, որ դատարանի որոշումը կարող է, ընդհանուր առմամբ, ունենալ փաստաբանի մասնագիտության անկախության վրա:

Ավելին, դատարանները պետք է օպերատիվ հետախուզական միջոցառման անհրաժեշտության մասին իրենց որոշումները և եզրահանգումները հիմնավորեն վերաբերելի ու բավարար փաստարկներով, այլ ոչ թե քրեական գործից կտրված վերացական և ձևական եզրահանգումներով ու պատկերացումներով: Վերջինը նույնպես կարևոր երաշխիք է կամայականության դեմ: Եթե օպերատիվ հետախուզական միջոցառում իրականացնելու մասին դատարանի որոշումները հիմնավորված են ընդհանրացված ու շաբլոնային բնույթի ձևակերպումներով, նման որոշումները բավարար երաշխիքներ չեն տրամադրում խախտումների ու կամայականության դեմ, հետևաբար՝ անօրինական որոշումներ են:

«Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» օրենքի 31-րդ հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն՝ *արգելվում է անցկացնել նույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-րդ (ներքին դիտում), 11-րդ (նամակագրության, փոստային, հեռագրական և այլ հաղորդումների վերահսկում) և 12-րդ (հեռախոսային խոսակցությունների վերահսկում) կետերով նախատեսված օպերատիվ միջոցառումները, երբ անձը, որի նկատմամբ իրականացվելու է այդ միջոցառումը, հաղորդակցվում է իր փաստաբանի հետ: Անհապաղ ոչնչացման են ենթակա նույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-րդ, 11-րդ և 12-րդ կետերով նախատեսված*

օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների անցկացման ընթացքում օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների անցկացման նպատակից անկախ պատճառով սրացված փաստաբանական գաղտնիք պարունակող տեղեկությունները:

Վերը նշվածն իր ամբողջության մեջ համաչափության համընդհանուր սկզբունքի դրսևորումն է, որն ամրագրված է ՀՀ Սահմանադրության 78-րդ հոդվածում, ըստ որի՝ հիմնական իրավունքների և ազատությունների սահմանափակման համար ընտրված միջոցները պետք է պիտանի և անհրաժեշտ լինեն Սահմանադրությամբ սահմանված նպատակին հասնելու համար: Ըստ Պալատի դիտարկումների, այդ սկզբունքը համատարած կերպով չի կիրառվում օպերատիվ հետախուզական միջոցառումների վերաբերյալ դատական որոշումներում:

Ելնելով վերոգրյալից ՀՀ փաստաբանների պալատի խորհուրդը 15.07.2019թ. հայտարարությամբ հորդորել է վարույթն իրականացնող մարմիններին խստորեն պահպանել «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» օրենքի 31-րդ հոդվածի 7-րդ մասով նախատեսված փաստաբանների գործունեության երաշխիքները:

ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՅՆՈՒՄ

■ ԻՐԱՆԻ ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ԱՅՑԵԼԵԼ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏ

Իրանի Իսլամական Հանրապետության փաստաբանների պալատի պատվիրակությունը հունիսի 19-23-ը հյուրընկալվել է ՀՀ փաստաբանների պալատում:

Պատվիրակության կազմում են ԻԻՀ փաստաբանների պալատի նախագահ Իսա Ամինին, Պալատի նախագահի տեղակալ Ջաֆար Քուշան և ԻԻՀ փաստաբանների պալատի իրավական աջակցության վարչության պետ Հոսեյն Մոհամադը: Պատվիրակության հետ Փաստաբանների պալատ էր այցելել ՀՀ-ում ԻԻՀ արտակարգ և լիազոր դեսպան նորին գերազանցություն Սեյեդ Քազեմ Սաջջադը:

Այսօր հայ գործընկերների հետ հանդիպման ընթացքում հայ և իրանցի գործընկերները միմյանց ներկայացրել են իրենց կառույցները:

Ողջունելով հյուրերին՝ Փաստաբանների պալատի նախագահ Արա Զոհրաբյանը նշել է, «Հուսով եմ մեր շփումները կնպաստեն փորձի փոխանակմանը: Փաստաբանի գործն անկախ ազգությունից և պետության տարածքներից միևնույնն է: Մենք կոչված ենք մարդկանց իրավունքները պաշտպանել, իսկ պետությունն էլ մեզ համար պայմաններ է ստեղծում, որպեսզի այդ գործունեությունն իրականացնենք: Չնայած որ շատ հաճախ հենց պետական մարմիններից ենք պաշտպանում քաղաքացիներին»:

Իրանի դեսպանը իր պատասխանն խոսքում հայտնել է, «այս այցը շատ կարևոր էր մեզ համար և ես էլ առիթը պատեհ համարելով մեր պատվիրակության հետ ցանկացա այցելել ձեզ: Վստահ եմ՝ մեր համագործակցության սկիզբը մեր երկու երկրների ժողովուրդների համար շատ մեծ դեր է ունենալու»:

Իրանի փաստաբանների պալատի նախագահը ողջույնի իր խոսքում նշել է, որ ինքը իր տանն է գտնվում որովհետև ցանակցած երկրում որտեղ էլ որ լինի փաստաբանն այդ երկրի Փաստաբանների պալատ այցելելով գտնվում է իր տանը:

Իրանի փաստաբանների պալատի նախագահի խոսքով փաստաբանությունը Իրանում ունի 111 տարվա պատմություն: 1953 թվականից Իրանի փաստաբանների պալատը աշխատում է ազատ և կախվածություն չունի ոչ մեկից:

Իսա Ամինիի խոսքով Իրանի փաստաբանների պալատի նախագահի պաշտոնը հավասարեցված է գլխավոր դատախազի պաշտոնին:

Երկու կողմերը ընդհանուր դրույթներով ներկայացրել են իրենց կառույցները, պայմանավորվածություն ձեռք բերել վաղը՝ հունիսի 20-ին, մասնագիտական քննարկումներ ծավալել: Ավարտին իրանցի գործընկերները շրջայց են կատարել Փաստաբանների պալատի շենքում:

ՖՐԱՆԿՈՖՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԸ ՀԱՅ ԳՈՐԾՆԿԵՐՆԵՐԻ ՀԵՏ ՔՆՆԱՐԿԵԼ ԵՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐ

Հայաստանի փաստաբանների պալատում սեպտեմբերի 3-ին և 4-ին տեղի է ունեցել երկօրյա քննարկում «Երիտասարդ ֆրանկոֆոն փաստաբանի կարգավիճակի վերաբերյալ առաջարկություններ և եզրահանգումներ» թեմայով: Քննարկմանը մասնակցելու համար Հայաստան են ժամանել ֆրանկոֆոն երկրներից ավելի քան մեկ տասնյակ փաստաբաններ Ֆրանսիայից, Բուլղարիայից, Ռումինիայից, Մակեդոնիայից, Կոսովոյից:

Միջոցառումը կազմակերպվել է Ֆրանկոֆոնիայի Միջազգային Կազմակերպության (Organisation Internationale de la Francophonie) աջակցությամբ և ֆինանսավորմամբ և հանդիսանում է 2018 թվականի ապրիլին Կամերունի մայրաքաղաք Յաունդեում տեղի ունեցած համանուն խորագրով համաժողովի շարունակությունը:

Հյուրերը շրջայց են կատարել Փաստաբանների պալատի, այդ թվում՝ Հանրային պաշտպանի գրասենյակի և փաստաբանական դպրոցի հարկաբաժիններում, ծանոթացել են տեխնիկական պայմաններին և հնարավորություններին:

Քննարկման սկզբին Փաստաբանների պալատի նախագահ Արա Զոհրաբյանը նշել է. «Անցած տարի մեծ շուքով Հայաստանում նշվեց Ֆրանկոֆոն երկրների գագաթաժողովը: Սա փաստում է, որ մենք անմասն չենք ֆրանկոֆոնների արտահանած մշակույթից: Այդ մշակույթն անդրադառնում է նաև փաստաբանության վրա: Պետք է արձանագրել, որ փաստաբանությունն օր օրի դառնում է ավելի գրավիչ մասնագիտություն, վստահ եմ, որ դուք դրա մասին կփաստեք ձեր երկրների օրինակով: Մեր երկրում տարեց տարի շատանում է հոսքը դեպի փաստաբանություն: Մեզ մոտ փաստաբանական դպրոցում սովորում են արդարադատության ոլորտում կայացած պաշտոնյաներ, դա խոսում է այն մասին, որ մեր համայնքում նրանք վստահություն և կայունություն են տեսնում»:

Ֆրանկոֆոնիայի միջազգային կազմակերպության կենտրոնական եվրոպայի ներկայացուցիչ Ռենի Յոտովան նույնպես շնորհակալություն է հայտնել ջերմ ընդունելության համար և Հայաստանի փաստաբաններին փոխանցել Ֆրանկոֆոնիայի միջազգային կազմակերպության գլխավոր քարտուղարի ողջույնները, նշելով, որ նա հետևողական է ֆրանկոֆոնիայի շրջանակներում տեղի ունեցող յուրաքանչյուր զարգացմանը:

Ֆրանկոֆոն փաստաբանական միավորումների միջազգային միության գլխավոր քարտուղար Բեռնար Վաթինն նույնպես շնորհակալություն է հայտնել ՀՀ փաստաբաններին և նշել որ. **«Մեր հանդիպման նպատակն է նաև, որպեսզի կապեր ստեղծվեն արևելյան եվրոպայի երկրներին և հատկապես Հայաստանի միջև, որովհետև Ձեր երկիրը դիտարկվում է որպես եվրոպայի մասնիկ: Մեր նպատակներից է նաև, որ փաստաբանների շփումը միմյանց հետ, ինչպես նաև փորձի ու գիտելիքների հարստացումն է»:** Բեռնար Վաթինն հայտնել է, որ 2009 թվականին առիթ ունեցել է Հայաստանի փաստաբանների պալատում հյուրընկալվել, և փաստել է, որ փաստաբանների պալատը լրիվ ժամանակակից ներկայանալի պայմաններ ունի:

Սեմինարի ընթացքում կներկայացվել են որոշակի վերլուծություններ, եզրահանգումներ, առաջարկություններ, որոնք հաստատվել են CIB անդամների կողմից 2018 թվականի դեկտեմբերին Շվեյցարիայի Լոզան քաղաքում տեղի ունեցած տարեկան ժողովի ժամանակ:

Հավաքի նպատակն էր Կենտրոնական և Արևելյան Եվրոպայի անդամ պետությունների փաստաբանական միություններին հասանելի դարձնել նշված վերլուծությունները, եզրահանգումները և առաջարկությունները: Քննարկումները տեղի են ունեցել հետևյալ թեմաների շուրջ՝

1. **«Երիտասարդ փաստաբանի մուտքը (ինտեգրումը) փաստաբանների միություն և փաստաբանական գրասենյակ».**
2. **«Երիտասարդ փաստաբանների մասնագիտական գործունեության առանձնահատկությունները».**
3. **«Երիտասարդ փաստաբանը՝ որպես քաղաքացի: Ի՞նչ դերակատարում պետք է փաստաբանն ունենա հասարակության շրջանում»:**
4. **«Երիտասարդ փաստաբանը և նորագույն տեխնոլոգիաները».**

■ ՄՈՆԴԵԼԻԵՅԻ ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ ՍԵՄԻՆԱՐ-ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ ԵՆ ԱՆՑԿԱՑՐԵԼ ՀՀ ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏՈՒՄ

ՀՀ փաստաբանների պալատում Մոնպելիեյի փաստաբանների միության և Մոնպելիեյի փաստաբանների միությանը կից գործող մարդու իրավունքների հաստատության միջև համագործակցության շրջանակներում տեղի է ունեցել սեմինար-քննարկում՝ «Փաստաբանի արտահայտվելու ազատությունը. սահմանափակումները և դերը արդար քննության շրջանակներում» խորագրով:

Բացման խոսքերով հանդես են եկել ՀՀ փաստաբանների պալատի նախագահ Արա Զոհրաբյանը և Մոնպելիեյի փաստաբանների միության նախագահ Ռեմի Լևին:

Քննարկմանը զեկուցումներով են հանդես եկել՝

- Մոնպելիեյի փաստաբանների միության նախկին նախագահ - Լյուք Կիրքյաչարյանը - անհատական մոտեցում և դեռնթոլոգիա,

- փաստաբան Ֆարիզա Թումին - Դեոնթոլոգիա. փաստաբանի արտահայտվելու ազատության սահմանափակումները դրսևորվող վարքագծի շրջանակներում,
- փաստաբան Կլեո Մագուելոն Լեոոյ - հակասելու սկզբունքը,
- փաստաբան Սելին Վիլա - փաստաբանի արտահայտվելու ազատության սահմանափակումը քաղաքացիական դատավարության շրջանակում,
- փաստաբան Մարի-Պոլ Կանիզարես - փաստաբանի արտահայտվելու ազատության սահմանափակումը քրեական դատավարության շրջանակում, փաստաբան Ժան-Լուիս Վինքել - պայմանագրային կոնսենսուս և արբիտրաժի այլընտրանք:

Քննարկման ավարտից հետո հյուրերը շրջայց են կատարել Փաստաբանների պալատի, այդ թվում՝ Հանրային պաշտպանի գրասենյակի և փաստաբանական դպրոցի հարկաբաժիններում, ծանոթացել են տեխնիկական պայմաններին և հնարավորություններին:

■ ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ ՊԱՏՎԻՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ ԹԲԻԼԻՍԻՈՒՄ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼ Է ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻՆ

2019 թվականի նոյեմբերի 8-ին Թբիլիսիում տեղի է ունեցել միջազգային համաժողով նվիրված Վրաստանի փաստաբանության կազմավորման 100-ամյակին:

Համաժողովին մասնակցում էին Եվրոպական և ԱՊՀ երկրների փաստաբանական համայնքների ներկայացուցիչները, միջազգային փաստաբանական կառույցների ներկայացուցիչները: Հայաստանը ներկայացված էր ի դեմս ՀՀ փաստաբանների պալատի նախագահ Արա Զոհրաբյանի, ՀՀ փաստաբանների պալատի խորհրդի անդամ Տիգրան Խուրշուդյանի և ՀՀ փաստաբանական դպրոցի տնօրեն Սիմոն Բաբայանի:

Համաժողովում քննարկվել են հետևյալ թեմաները՝ Փաստաբանական ինստիտուտի անկախության հիմնախնդիրները. Փաստաբանության և դատական համակարգի, դատախազության արդյունավետ համագործակցության ուղիները և նշանակությունը. Սոցիալական ցանցերում փաստաբանների խոսքի ազատության դրսևորման և էթիկայի կանոններով նախատեսված պարտականությունների հարաբերակցությունը:

Որպես փորձագետներ ելույթներով հանդես են եկել նաև Եվրոպայի իրավաբանների ասոցիացիայի նախագահ՝ Մարիա Սլազակը, Եվրոպայի փաստաբանական ասոցիացիաների և իրավաբանական ընկերությունների խորհուրդի (CCBE) փոխնախագահ՝ Մարկ Զոբերտը, CCBE մոդելային կանոնագրքի կոմիտեի նախագահ Էնջեյ Կլատկան:

Համաժողովի ընթացքում բոլոր մասնակիցներն ընդգծել են, որ փաստաբանության անկախությունը առանցքային նշանակություն ունի արդարադատության համար, իսկ էթիկայի կանոնների գործողությունը պետք է տարածվի նաև սոցիալական ցանցերում փաստաբանների կողմից դրսևորած վարքագծի նկատմամբ:

■ ՓԱՐԻՉԻ ՓԱՍՏԱՐԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ ՀԵՏ ՎԵՐԱԿՆՔՎԵԼ Է ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՀՈՒՇԱԳԻՐ

2019 թվականի նոյեմբերի 29-ին Փարիզի փաստաբանների պալատի հետ վերականգնվել է համագործակցության հուշագիրը:

Դեռևս 2013 թվականի նոյեմբերին ՀՀ փաստաբանների պալատի և Փարիզի փաստաբանների պալատի միջև ստորագրվել էր համագործակցության հուշագիր, որով վերահաստատվել էին երկու միությունների միջև տարիներ ի վեր ձևավորված բարեկամական հարաբերությունները, ինչպես նաև համաձայնություն էր ձեռք բերվել շարունակել համագործակցել փաստաբանների վերապատրաստման, փորձի փոխանակման, գիտաժողովների և սեմինարների անցկացման և մի շարք այլ հարցերում:

2019 թվականի նոյեմբերին ՀՀ փաստաբանների պալատի պատվիրակությունը պաշտոնական այցով գտնվել է Փարիզում և այցի շրջանակներում վերականգնվել է երկու փաստաբանական համայնքների միջև 2013 թվականի ստորագրված համագործակցության հուշագիրը:

Հուշագրով կողմերը պայմանավորվել են փոխադարձաբար իրականացնել հետևյալ մասնագիտական պահանջները.

- ✓ հեշտացնել երկու հաստատությունների միջև հարաբերությունները,
- ✓ հեշտացնել երկու երկրների միջև մասնագիտական գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվության փոխանակումը, մասնավորապես մասնագիտական էթիկայի և վերապատրաստման վերաբերյալ, ինչպես նաև այն բնագավառների, որոնք այս հաստատությունների յուրաքանչյուր անդամին կօգնեն առավելագույնս լավ հասկանալ մյուս հաստատության երկրի օրենքները և օրենսդրական համակարգը,
- ✓ թույլատրել փոխանակումների և հանդիպումների կազմակերպումը, մասնավորապես մասնագիտական վերապատրաստման, նաև երիտասարդ փաստաբանների վերապատրաստման ոլորտում,
- ✓ խրախուսել երկու հաստատությունների անդամների միջև երկարատև մասնագիտական և անձնական հարաբերությունները,
- ✓ թույլատրել, որ ընդհանուր գաղափարները կամ նախաձեռնությունները, առաջանան այն գործերի վերաբերյալ, որոնք կապված են մասնագիտության համատեղ շահերի պաշտպանության կամ նման մոտեցում պահանջող ցանկացած այլ հարցի հետ:

ՓԱՍՏԱՔԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ ԿԱԶՄՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ԱՅԼ ԿԱՌՈՒՅՑՆԵՐ

■ ԳԻՏԱՎԵՐԼՈՒԾԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

2019 թվականի ընթացքում իր ակտիվ գործունեությունն է շարունակել Փաստաբանների պալատի խորհրդին առընթեր գիտավերլուծական կենտրոնը:

2011 թվականից սկսած գիտավերլուծական կենտրոնը Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանի հետ ունեցած պայմանավորվածության համաձայն սահմանադրական դատարանում քննվող գործերով որպես երրորդ կողմի կարծիք (amicus curiae) ներկայացնում է իր գրավոր մեկնաբանությունը՝ վիճարկվող նորմերի սահմանադրականության վերաբերյալ:

2019 թվականի ընթացքում ՀՀ սահմանադրական դատարանին 11 **գործով** Փաստաբանների պալատի խորհրդին առընթեր գիտավերլուծական կենտրոնը տրամադրել է գրավոր մեկնաբանություն:

■ ՄԱՐԶԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԱԿՈՒՄԲ

ՀՀ փաստաբանների պալատի մարզամշակութային ակումբի կողմից «Միկա» մարզահամալիրի ֆուտբոլի փոքր բացօթյա մարզադաշտում նախօրեին կազմակերպվել էր «Փաստաբանների ֆուտբոլի գավաթ 2019» մինի ֆուտբոլի մրցաշար, որին մասնակցության հայտ են ներկայացրել 34 փաստաբաններ: Նրանք ներկայացված են եղել 6 թիմերում (Հանրային պաշտպանի գրասենյակի, ՀՀ փաստաբանական դպրոցի ունկնդիրների, «ԷՄՋԻ» լուս գրուսի, ինչպես նաև անհատ փաստաբաններից ձևավորված «Նոյ», «Արարատ», «Բարսելոնա» թիմերը):

Այդ թիմերի միջև տեղի ունեցած պայքարի արդյունքում առաջին տեղն է զբաղեցրել «Նոյ» թիմը: 2-րդ և 3-րդ տեղերը համապատասխանաբար զբաղեցրել են «Արարատ» և «ԷՄՋԻ» լուս գրուսի թիմերը:

Առաջին երեք տեղերը զբաղեցրած թիմերին ՀՀ փաստաբանների պալատի նախագահ Արա Զոհրաբյանը պարգևատրել է գավաթով, մեդալներով, ինչպես նաև պատվոգրերով:

Մրցաշարի ընթացքում արդյունավետություն ցուցաբերած մասնակիցներից կկազմվի ՀՀ փաստաբանների հավաքական՝ այլ հիմնարկների հավաքականների հետ մրցելու նպատակով:

ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ ԿՈՂՄԻՑ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

■ **«Փաստաբան Եզեզեյան օժանդակություն» ծրագրի շրջանակներում փաստաբանի հանձնվել են մեկ տարվա անդամավճարի վճարման վերաբերյալ հավաստագրեր**

2019 թվականի «Փաստաբան Եզեզեյան օժանդակություն» ծրագրի շրջանակներում 45 փաստաբանի հանձնվել են մեկ տարվա անդամավճարի վճարման վերաբերյալ հավաստագրեր:

«Փաստաբան Եզեզեյան օժանդակություն» ծրագրի շահառուների թիվն այս տարիների ընթացքում հասել է 300-ի:

Շահառուներին որոշելու նպատակով ձևավորված հանձնաժողովն, ըստ համապատասխան կարգով նշված առաջնահերթության, նախապատվություն է տվել հետևյալ փաստաբաններին՝

✓ 60-69 տարեկան փաստաբաններին՝ ովքեր չունեն մշտական աշխատանք, ոչ ավել, քան 10 փաստաբան.

✓ 2-րդ կամ 3-րդ կարգի հաշմանդամ փաստաբաններին՝ ոչ ավել, քան 5 փաստաբան.

✓ միայնակ մայր հանդիսացող փաստաբաններին՝ ոչ ավել, քան 7 փաստաբան.

✓ ընտանիքում պարտադիր զինվորական ծառայության զորակոչված (զինվորական ծառայության մեջ գտնվող) զավակ ունեցող փաստաբաններին՝ ոչ ավել, քան 10 փաստաբան.

✓ նյութական դժվարություններ ունեցող մարզի փաստաբաններին՝ ոչ ավել, քան 10 փաստաբան, յուրաքանչյուր մարզից մեկ փաստաբան՝ մարզային համակարգողի գրավոր առաջարկով.

✓ երկու կամ ավելի անչափահաս երեխաներ ունեցող փաստաբաններին՝ ոչ ավել, քան 8 փաստաբան:

■ **Հաղթանակի և խաղաղության տոնը Փաստաբանների պալատում**

ՀՀ փաստաբանների պալատում, ավանդույթի համաձայն, արդեն հինգերորդ

տարին է, ինչ հյուրընկալվում են Հայրենական պատերազմի մասնակից-փաստաբանները:

Հայաստանի փաստաբանների պալատի անդամներ Նարիման Միրզաբեկյանը, Հրաչիկ Գոգինյանը և Մայիս Ավետիսյանը Երկրորդ աշխարհամարտի տարբեր ռազմաճակատներում իրենց ավանդն են ներդրել ԽՍՀՄ տարած հաղթանակում:

Ցավոք, 2019 թվականին կյանքից հեռացավ տարիքով ավագ վետերան-փաստաբանը՝ Նարիման Միրզաբեկյանը:

2019թ. մայիսի 10-ին, Հրաչիկ Գոգինյանին և Մայիս Ավետիսյանին ընդունել է ՀՀ փաստաբանների պալատի նախագահ Արա Զոհրաբյանը: Պալատի նախագահը շնորհավորել է վետերան-փաստաբաններին մայիսյան եռատոնի կապակցությամբ:

ՀՀ ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ԳՈՒՍՏԻ ՄԱՍՈՒՆԻ ՕՍՈՒՅՈՒՐՈՒՄ
PRESS SERVICE OF CHAMBER OF ADVOCATES OF RA

■ Երեխաների պաշտպանության միջազգային օրը Փաստաբանների պալատում

Արդեն իսկ ձևավորված ավանդույթի համաձայն Փաստաբանների պալատը յուրաքանչյուր տարի նշում է երեխաների պաշտպանության միջազգային օրը:

2019 թվականի հունիսի 1-ին նույնպես Փաստաբանների պալատի վարչական շենքում կազմակերպվել էր Երեխաների պաշտպանության միջազգային օրվան նվիրված տոնակատարություն: Մանուկների համար կազմակերպվել էին բազմաթիվ միջոցառումներ, այդ թվում՝ պարային ֆլեշմոբ թզուկների և Սպիտակաձյունիկի մասնակցությամբ, պարաշյուտ, ակվագրիմ, փոքրերի անկյուն, հսկա լեգոներ, պորոլոն: Սիրված մուլտիերոսները, բազմաթիվ խաղերի ու պարերի միջոցով ուրախություն են պարգևել երեխաներին:

■ Ամանորին ընդառաջ փաստաբանները խրախուսվել են մի շարք անվանակարգերում

Արդեն իսկ ձևավորված ավանդույթին համապատասխան 2019 թվականի դեկտեմբերի 27-ին Փաստաբանների պալատում Ամանորի և Սուրբ Ծննդյան տոներին ընդառաջ կազմակերպվել էր տոնական միջոցառում:

ՀՀ ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ 19.10.2019 ԹՎԱԿԱՆԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Փաստաբանի վարքագծի կանոնագրքի փոփոխություն	ՀՀ փաստաբանների պալատի կանոնադրության փոփոխություն	«Փաստաբանի օր» սահմանել
<p>«Կողմ» - 600 ձայն «Դեմ» - 114 ձայն «Անվավեր» - 16 հատ</p>	<p>«Կողմ» - 611 ձայն «Դեմ» - 102 ձայն «Անվավեր» - 17 հատ «Սահմանված նմուշին չհամապատասխանող» - 1 հատ</p>	<p>«Դեկտեմբերի 6» - 427 ձայն «Հունիսի 2» - 275 ձայն «Վերը նշված բոլոր առաջարկներին դեմ» - 18 ձայն «Անվավեր» - 9 հատ</p>
<p>քվեարկությանը մասնակցած փաստաբանների 82,19 տոկոս կողմ ձայներով Փաստաբանների պալատի ընդհանուր ժողովը որոշել է՝ - հաստատել Փաստաբանի վարքագծի կանոնագրքի փոփոխությունները և լրացումները.</p>	<p>քվեարկությանը մասնակցած փաստաբանների 83,69 տոկոս կողմ ձայներով Փաստաբանների պալատի ընդհանուր ժողովը որոշել է՝ - հաստատել ՀՀ փաստաբանների պալատի կանոնադրության փոփոխությունները և լրացումները.</p>	<p>քվեարկությանը մասնակցած փաստաբանների 58,49 տոկոս կողմ ձայներով Փաստաբանների պալատի ընդհանուր ժողովը որոշել է՝ - «Փաստաբանի օր» սահմանել «դեկտեմբերի 6-ը»:</p>

Հավելված թիվ 1
 ռազմավարական ծրագրի կատարման
 վերաբերյալ 2019թ. հաշվետվության

**ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏԱՄԲ ՀԱՐՈՒՑՎԱԾ ԿԱՐԳԱՊԱՀԱԿԱՆ
 ՎԱՐՈՒՅԹՆԵՐԻ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ**
 համեմատության ժամանակահատվածը՝ 2018 - 2019 թվականներ

№	Փաստաբանների նկատմամբ 2019 թվականին հարուցված վարույթներ (քանակ)	2018	2019	տարբեր. թվային արտահայտմամբ	տարբեր. տոկոսային արտահայտմամբ
		200	245	45	22,5%
1.	Փաստաբանների դեմ բողոքների հիման վրա հարուցված վարույթների թիվը ⁷	26	46	20	76%
2.	Դատական սանկցիաների հիման վրա հարուցված վարույթների թիվը	8	1	- 7	- 87,5%
3.	Անդամավճարը չվճարելու հիմքով հարուցված կարգապահական վարույթների թիվը	77	150	73	95%
4.	Վերապատրաստման դասընթացներին չմասնակցելու հիմքով հարուցված կարգապահական վարույթների թիվը	89	48	- 41	- 46%

⁷ Բողոքներ փաստաբանների վստահորդներից, քաղաքացիներից և դատավարական հակառակորդ կողմի փաստաբաններից:

Հավելված թիվ 2

ռազմավարական ծրագրի կատարման
վերաբերյալ 2019թ. հաշվեքվության

**ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ԴԵՄ ՆԵՐԿԱՅԱՑՐԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱՐՈՒՑՎԱԾ
ԿԱՐԳԱՊԱՀԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹՆԵՐԻ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ**

№	1.		2.		1 և 2 սյունակների համեմատական 17%
	Փաստաբանների դեմ ստացված բողոքների ընդհանուր քանակը այդ թվում՝	273	Փաստաբանների դեմ ներկայացված բողոքների հիման վրա հարուցված կարգապահական վարույթներ, այդ թվում՝	46	
1.1	փաստաբանների վստահորդների և քաղաքացիների բողոքներ ⁸	227	փաստաբանների վստահորդների և քաղաքացիների բողոքների հիման վրա հարուցված կարգապահական վարույթներ	29	13%
1.2	փաստաբանների բողոքներ փաստաբանների դեմ	11	փաստաբանների բողոքների հիման վրա հարուցված կարգապահական վարույթներ	7	36%
1.3	այլ բողոքներ ⁹	34	այլ բողոքների հիման վրա հարուցված կարգապահական վարույթներ	10	29%
1.4	դատական սանկցիաներ	1	դատական սանկցիայի հիմքոն հարուցված	1	100%

2019 թվականի հունվարից դեկտեմբեր (ներառյալ) ամիսների ընթացքում

⁸ այդ թվում՝ դատավարական հակառակորդ կողմի բողոքներ:

⁹ այդ թվում՝ դատախազության, ոստիկանության, քննչական մարմինների, դատաբանների և դատավորների (դատական սանկցիա չհանդիսացող բողոքներ) և այն:

Փաստաբանների պալատում փաստաբանների դեմ ստացվել են ընդհանուրը 273 բողոք (70 բողոքով կամ 34%-ով ավել, քան 2018 թվականին), որոնցից գերակշիռ մասը՝ 261 բողոք ներկայացվել են քաղաքացիների և կազմակերպությունների կողմից, որոնք հանդիսանում են տվյալ փաստաբանի վստահորդ (այդ թվում՝ նախկին վստահորդ) կամ փաստաբանի վստահորդի հակառակորդ կողմ, կամ փաստաբանի հետ կոնկրետ գործով առնչվող պետական մարմիններ (դատախազություն, քննչական մարմիններ և այլն):

Փաստաբանների դեմ ներկայացված բողոքների և փաստաբանների նկատմամբ կարգապահական վարույթ հարուցելու մասին որոշումների ընդհանուր վիճակագրական թվերի համեմատական վերլուծության արդյունքները ցույց են տալիս, որ փաստաբանների դեմ ներկայացված ընդհանուր 273 **բողոքներից կարգապահական վարույթ հարուցվել է ընդամենը 46 բողոքի հիման վրա**, այսինքն՝ փաստաբանների նկատմամբ կարգապահական վարույթ հարուցվել է ստացված բողոքների ընդհանուր թվի 17%-ը կազմող դեպքերում: Բողոքների (առանց դատական սանկցիայի) հիման վրա հարուցված կարգապահական վարույթները կազմում են փաստաբանների նկատմամբ հարուցված կարգապահական վարույթների ընդհանուր թվի 14%-ը:

Բողոքների¹⁰ հիման վրա հարուցված կարգապահական 46 վարույթից 1-ի հիմքում ընկած է դատական սանկցիա կիրառելու մասին դատարանի որոշումը, ինչը կազմում է հարուցված կարգապահական վարույթների 2%-ը: Դատական սանկցիան փաստաբանի նկատմամբ կարգապահական վարույթ հարուցելու և՛ առիթ է և՛ հիմք, ընդ որում՝ պարտադիր հիմք:

¹⁰ Տվյալ դեպքում որպես բողոք են հաշվառվել փաստաբանների դեմ քաղաքացիների, իրավաբանական անձանց, քննչական մարմիններին կողմից ներկայացված բողոքները, ինչպես նաև դատական սանկցիաները:

Հավելված թիվ 3
 ռազմավարական ծրագրի կատարման
 վերաբերյալ 2019թ. հաշվետվության

2019 ԹՎԱԿԱՆԻ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ ԽՈՐՀՐԴԻ
 ԿՈՂՄԻՑ ՔՆՆՎԱԾ * ԵՎ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ԳՈՐԾԵՐԻ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Քննված կարգապահական գործերի ընդհանուր քանակը՝			
208			
Կարճված վարույթներ՝		Կարգապահական տույժով ավարտված վարույթներ՝	
107 (51%) աղ թվում՝		101 (49%) այդ թվում՝	
Բողոքի (սանկցիայի) հիմքով հարուցված և քննված կարգապահական վարույթների քանակը՝ 38, որից *			
Բողոքի հիմքով հարուցված վարույթի կարճում	22 58%	Բողոքի հիմքով հարուցված վարույթով տույժի որոշում	16 42%
Անդամավճարը չվճարելու հիմքով հարուցված և քննված կարգապահական վարույթների քանակը՝ 106, որից			
Անդամավճարը չվճարելու հիմքով հարուցված վարույթի կարճում **	52 49%	Անդամավճարը չվճարելու հիմքով տույժի որոշում	54 51%
Վերապատրաստման դասընթացներին չմասնակցելու հիմքով հարուցված և քննված կարգապահական վարույթների քանակը՝ 64, որից			
Վերապատրաստման դասընթացներին չմասնակցելու հիմքով հարուցված վարույթի կարճում ***	33 52%	Վերապատրաստման դասընթացներին չմասնակցելու հիմքով տույժի որոշում	31 48%

* 2019 թվականին քննվել են կարգապահական գործեր, որոնք հարուցվել են մինչև

2018 թվականը:

** կարգապահական վարույթները կարճվել են փաստաբանի նկատմամբ արտոնություն կիրառելու հիմքով (առաջին անգամ հարուցված վարույթի շրջանակներում փաստաբանի կողմից անդամավճարն ամբողջությամբ վճարվելու դեպքում վարույթը կարճվում է)։

*** կարճվել են արտոնություն կիրառելու հիմքով (առաջին անգամ հարուցված վարույթի շրջանակներում փաստաբանի կողմից դասընթացը հաջորդ կիսամյակ անցնելու դիմում ներկայացնելու դեպքում վարույթը կարճվում է)։

Հավելված թիվ 4
 ուղղվածության ծրագրի կատարման
 վերաբերյալ 2019թ. հաշվետվության

**ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ
 ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ**

համեմատական ժամանակահատված՝ 2018 և 2019 թվականներ

№	Վիճակագրական տվյալի չափանիշը (համեմատության առարկան)	2018	2019	տարբերությունը թվային արտահայտմամբ	տարբերությունը տոկոսային արտահայտմամբ
1	Փաստաբանների պալատի նախագահի որոշումների ընդհանուր թիվը	498	543	45	9%
2	Փաստաբանների պալատի նախագահի հրամանների թիվը	320	354	34	11%

Հավելված թիվ 5
 ռազմավարական ծրագրի կատարման
 վերաբերյալ 2019թ. հաշվետվության

ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ ԳՈՐԾԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

համեմատական ժամանակահատված՝ 2018 և 2019 թվականներ

№	Վիճակագրական տվյալի չափանիշը (համեմատության առարկան)	2018	2019	տարբերությունը թվային արտահայտմամբ	տարբերությունը տոկոսային արտահայտմամբ
1	Մտից փաստաթղթերի ընդհանուր թիվը	3816	3935	119	3%
2	Ելից փաստաթղթերի ընդհանուր թիվը՝ ներառյալ կարգապահական գործերով	1861	2275	414	22%

Հավելված թիվ 6
ռազմավարական ծրագրի կատարման
վերաբերյալ 2019թ. հաշվեքվության

**ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ
ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ**

№	Վիճակագրական տվյալի չափանիշը	Վիճակագրական տվյալը
1	Խորհրդի ընթացիկ նիստերի քանակը	25
4	Խորհրդի կարգապահական գործերով կայացած նիստերի քանակը	358
5	Կարգապահական գործերով խորհրդի որոշումների ընդհանուր քանակը	212

2019թ. ստացված դիմումների քանակը ըստ խմբերի

N°	Կատեգորիայի անվանումը	«Փաստաբանության մասին» ՀՀ օրենքի համապատասխան հոդվածը, մասը և կետը	Բավարարված բանավոր խորհրդատվության դիմումների քանակ	Բավարարված գրավոր խորհրդատվության և ներկայացուցչության դիմումների քանակ	Ընդհանուր թիվը
1	Հայաստանի Հանրապետության սահմանների պաշտպանության ժամանակ զրկված (մահացած) զինծառայողի ընտանիքի անդամներ	41-5-1	70	52	122
2	1-ին և 2-րդ խմբի հաշմանդամներ	41-5-2	693	553	1246
3	դատապարտյալներ	41-5-3	426	305	731
4	ընտանիքների անապահովության գնահատման համակարգում հաշվառված՝ 0-ից բարձր անապահովության միավոր ունեցող ընտանիքի անդամներ	41-5-4	564	411	975
5	Հայրենական մեծ պատերազմի և Հայաստանի Հանրապետության սահմանների պաշտպանության ժամանակ մարտական գործողությունների մասնակիցներ	41-5-5	149	143	292
6	գործազուրկներ	41-5-6	915	846	1761
7	միայնակ բնակվող կենսաթոշակառուներ	41-5-7	424	355	779
8	առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաներին, ինչպես նաև առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների	41-5-8	0	1	1

	թվին պատկանող անձինք				
9	փախստականներ	41-5-9	22	16	38
10	Հայաստանի Հանրապետությունում ժամանակավոր ապաստան ստացածներ	41-5-10	3	3	6
11	անվճարունակ այն ֆիզիկական անձանց, որոնք իրենց անվճարունակությունը հաստատող հավաստի տվյալներ են ներկայացնում	41-5-11	1142	1108	2250
12	հոգեբուժական կազմակերպությունում բուժվող հոգեկան խանգարումներ ունեցող անձինք	41-5-12	69	89	158
13	օրենքով սահմանված կարգով մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման ենթարկված զոհերի նույնացման հանձնաժողովի կողմից զոհ կամ հատուկ կատեգորիայի զոհ ճանաչված անձինք	41-5-13	1	2	3
14	Հայաստանի Հանրապետությունում ապաստան հայցողներ	41-5-14	40	30	70
15	խոշտանգումից տուժած անձինք՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 1087.3-րդ հոդվածով սահմանված կարգով փոխհատուցում ստանալու նպատակով	41-5-15	0	0	0

16	«Ընտանիքում բռնության կանխարգելման, ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության և ընտանիքում համերաշխության վերականգնման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն ընտանիքում բռնության ենթարկված անձինք	41-5-16	4	5	9
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ		4522	3919	8441

Մերժված դիմումների քանակ		
Մերժման հիմքը		
1	Ըստ օրենքի 41-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 1-ին կետի	2
2	Ըստ օրենքի 41-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 2-րդ կետի	4
3	Ըստ օրենքի 41-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 3-րդ կետի	1
4	կարգավիճակ չունենալու հիմքով	72
5	ՄԻԵԴ կամ այլ գործով	1
6	Իրավական հիմքերի բացակայությամբ	29
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	109

2019թ. քաղաքացիների դիմումների քանակը՝ ըստ խնդրի բնույթի

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐՈՎ		
1	ամուսնալուծության, ամուսնությունն անվավեր ճանաչելու կամ ամուսնությունը վերականգնելու	169
2	անձի գործունակությունը սահմանափակելու, սահմանափակումը վերացնելու կամ հոգաբարձություն սահմանելու	4
3	անձին անգործունակ ճանաչելու, ճանաչումը վերացնելու կամ ինամակալություն սահմանելու	413
4	անձին անհայտ բացակայող ճանաչելու կամ ճանաչումը վերացնելու	10
5	անձին մահացած ճանաչելու կամ ճանաչումը վերացնելու	23
6	աշխատանքային վեճի հետ կապված	111
7	ԱՊՊԱ-ի հետ կապված	45
8	առողջությանը պատճառված վնասը հատուցելու	22
9	ավանդների հետ կապված	8
10	արժեթղթերի կամ իրավունքը հավաստող այլ փաստաթղթերի հետ կապված	1
11	բաժնեմասն առանձնացնելու հետ կապված	189
12	բարոյական վնասը հատուցելու	3
13	բնակելի տարածության սեփականության և այլ իրավունքների հետ կապված	184
14	գործարքը կամ պայմանագիրն անվավեր կամ առոչինչ ճանաչելու	91
15	գումար բռնագանձելու	442
16	գույքահարկի կամ հարկային այլ պարտավորությունների հետ կապված	1
17	գույքային վեճի հետ կապված	115
18	գույքն արգելանքից հանելու	14
19	դատական ակտերի հարկադիր կատարման հետ կապված	31
20	երեխայի համար ալիմենտ վճարելու, տեսակցության կարգ սահմանելու կամ բնակության վայր որոշելու	357
21	ընդհանուր օգտագործման տարածքի հետ կապված	3
22	ընտանիքի անդամի, ամուսինների կամ նախկին ամուսինների համար ալիմենտ վճարելու	9
23	թոշակի, կենսաթոշակի կամ այլ սոց. վճարների հետ կապված	77
24	ժառանգության հետ կապված	186
25	ինքնակամ կառույցի, դրա նկատմամբ սեփականության իրավունքը ճանաչելու	12
26	իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստ հաստատելու	154
27	ինամակալություն, հոգեբարձություն կամ պատրոնաժ սահմանելու	6
28	կոմունալ վճարների հետ կապված	22
29	համատիրության հետ կապված	3
30	հայրությունը որոշելու, հայրությունը (մայրությունը) վիճարկելու կամ երեխայի սերումը մորից հաստատելու	81

31	հաշմանդամություն, հաշմանդամության խումբ սահմանելու կամ կենսաթոշակ հաշվարկելու	3
32	հեղինակային կամ հարակից իրավունքների հետ կապված	1
33	հոգեբուժական հիվանդանոցային հարկադիր բուժման ենթարկելու	25
34	հոգեբուժական օգնության, հաշվառման կամ հաշվառումից հանելու	5
35	հողամասի կամ այլ անշարժ գույքի սեփականության կամ այլ իրավունքների հետ կապված	34
36	հրապարակային սակարկությունների հետ կապված	10
37	ձեռքբերման վաղեմության ուժով սեփականություն ձեռք բերելու	83
38	Նոտարի գործողությունների իրավաչափությունը վիճարկելու, Նոտարական այլ գործունեության հետ կապված	4
39	պայմանագիրն (գործարքը) անվավեր կամ առոչինչ ճանաչելու	34
40	պայմանագրային պարտավորությունների հետ կապված	15
41	պատվի, արժանապատվության, գործարար համբավի պաշտպանության հետ կապված	44
42	սերվիտուտ սահմանելու	7
43	սեփականաշնորհման՝ հողամասի կամ այլ անշարժ գույքի	23
44	սեփականության իրավունքը ճանաչելու	71
45	սեփականության իրավունքը գրանցելու կամ գրանցումն անվավեր ճանաչելու	17
46	սեփականության կամ այլ իրավունքների խախտումները կամ խոչընդոտները վերացնելու	170
47	սնանկության հետ կապված	313
48	վարկերի, վարկային պարտավորությունների կամ բանկերի կամ վարկային կազմակերպությունների հետ կապված	36
49	վարչական ակտը բողոքարկելու	7
50	վնասը հատուցելու հետ կապված	119
51	տեղեկատվություն ստանալու հետ կապված	43
52	փոխառության հետ կապված	3
53	քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցամատյաններում գրառումների անճշտությունները պարզելու	7
54	վտարման պահանջի	25
55	ծնողական իրավունքների սահմանափակման, զրկելու, սահմանափակումը վերացնելու	27
56	վճռի ճանաչման	2
57	այլ	244
	Ընդամենը՝	4158
	ՎԱՐՉԱՎԱՆ ԳՈՐԾԵՐՈՎ	
1	աշխատանքային վեճի հետ կապված	5
2	առողջությանը պատճառված վնասը հատուցելու	1
3	ավանդների հետ կապված	3
4	բնակելի տարածության սեփականության և այլ իրավունքների հետ կապված	25
5	գործարքը կամ պայմանագիրն անվավեր կամ առոչինչ ճանաչելու	2
6	գումար բռնագանձելու	9

7	գույքահարկի կամ հարկային այլ պարտավորությունների հետ կապված	4
8	գույքային վեճի հետ կապված	2
9	գույքն արգելանքից հանելու	3
10	դատական ակտերի հարկադիր կատարման հետ կապված	58
11	ընդհանուր օգտագործման տարածքի հետ կապված	1
12	թռչակի, կենսաթռչակի կամ այլ սոց. վճարների հետ կապված	71
13	ժառանգության հետ կապված	2
14	ինքնակամ կառույցի, դրա նկատմամբ սեփականության իրավունքը ճանաչելու	2
15	խնամակալություն, հոգեբարձություն կամ պատրոնաժ սահմանելու	1
16	կյանքին կամ առողջությանն սպառնացող վտանգը վերացնելու	1
17	կոմունալ վճարների հետ կապված	1
18	համատիրության հետ կապված	2
19	հաշմանդամություն, հաշմանդամության խումբ սահմանելու կամ կենսաթռչակ հաշվարկելու	17
20	հոգեբուժական օգնության, հաշվառման կամ հաշվառումից հանելու	1
21	հողամասի կամ այլ անշարժ գույքի պետական գրանցման	6
22	հողամասի կամ այլ անշարժ գույքի սեփականության կամ այլ իրավունքների հետ կապված	27
23	հրապարակային սակարկությունների հետ կապված	2
24	ձեռքբերման վաղեմության ուժով սեփականություն ձեռք բերելու	2
25	ճՈ ակտերը վիճարկելու	10
26	Նոտարի գործողությունների իրավաչափությունը վիճարկելու, Նոտարական այլ գործունեության հետ կապված	10
27	սերվիտուտ սահմանելու	1
28	սեփականաշնորհման՝ հողամասի կամ այլ անշարժ գույքի	9
29	սեփականության իրավունքը ճանաչելու	7
30	սեփականության իրավունքը գրանցելու կամ գրանցումն անվավեր ճանաչելու	21
31	սեփականության կամ այլ իրավունքների խախտումները կամ խոչընդոտները վերացնելու	16
32	սնանկության հետ կապված	1
33	վարչական ակտը բողոքարկելու	125
34	վնասը հատուցելու հետ կապված	3
35	տեղեկատվություն ստանալու հետ կապված	2
36	քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցամատյաններում գրառումների անճշտությունները պարզելու	5
37	ապաստանի հայցելու	56
38	Նորմատիվ իրավական ակտի վիճարկում	1
39	այլ	42
	Ընդամենը՝	557

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐՈՎ		
1	կոնկրետ գործերով վերջնական դատական ակտով իր նկատմամբ կիրառված օրենքների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանությունը որոշելու	2
	Ընդամենը՝	2
ՔՐԵԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐՈՎ		
1	քննիչի, դատախազի կամ հետաքննության մարմնի աշխատակցի գործողությունները բողոքարկելու	42
2	Նյութերով քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին որոշումը բողոքարկելու	54
3	քրեական գործով վարույթը կարճելու, քրեական հետապնդումը դադարեցնելու կամ քրեական հետապնդում չիրականացնելու մասին որոշումը բողոքարկելու	170
4	վարչական հանձնաժողովի որոշումը բողոքարկելու	3
5	անկախ հանձնաժողովի որոշումը բողոքարկելու	7
6	պատժից ազատելու, պատժի կատարումը հետաձգելու	29
7	պատժի կրումից պայմանական վաղակետ ազատելու կամ պատժի չկրած մասը ավելի մեղմ պատժատեսակով փոխարինելու	243
8	դատական որոշման վերաբերյալ կասկածները և անհստակությունները լուծելու	4
9	դատական ակտերը կատարելու ընթացքում ծագած այլ հարցերը լուծելու	18
10	Նոր երևան եկած կամ նոր հանգամանքներով դատական ակտը վերանայելու	55
11	քրեական գործ հարուցելու	139
12	համաներում, ներում կիրառելու	35
13	քրեական գործով ներկայացուցչությունն ապահովելու	212
14	այլ	336
	Ընդամենը՝	1347
	Զլրացված գործեր*	2377
	Ընդամենը՝	8441

* Խնդրի բնույթը, որով դիմել է քաղաքացին, էլեկտրոնային համակարգում լրացվում է հակրային պաշտպանների կողմից: «Զլրացված գործեր» տողում ներկայացված են այն գործերը, որոնց խնդրի բնույթի մասին համակարգում նշում կատարված չէ:

2019թ. վարած գործերը

N°	Խորհրդատվության տեսակը	ընդհանուր թիվը	ավարտված (քննված) բողոքների և դիմումների թիվը	բավարարվել է ամբողջ ությամբ	բավարարվել է մասնակի	բավարարվել է՝ ընդամենը	մերժված և այլ բողոքների և դիմումների թիվը
1	հայցադիմում (դիմում)՝ ապահովելով հայցադիմումի (դիմումի)՝ վարույթ ընդունելը	1272	302	118	15	133	169
2	վերաքննիչ բողոք	274	127	21	7	28	99
3	հայցադիմումի (դիմումի) պատասխան	90	27	13	1	14	13
4	հակընդդեմ հայց	46	13	1	1	2	11
5	առարկություն	87	25	13	1	14	11
6	հայցադիմումի լրացում	46	13	6	0	6	7
7	վերաքննիչ բողոքի պատասխան	66	34	14	4	18	16
8	վճռաբեկ բողոքի պատասխան	15	7	2	0	2	5
9	միջանկյալ ակտի դեմ վերաքննիչ բողոք	37	25	12	0	12	13
10	միջանկյալ ակտի դեմ վերաքննիչ բողոքի պատասխան	1	0	0	0	0	0
11	միջանկյալ ակտի դեմ վճռաբեկ բողոք	16	5	0	0	0	5
12	միջանկյալ ակտի դեմ վճռաբեկ բողոքի պատասխան	0	0	0	0	0	0
13	արտադատական կարգով դիմում-բողոք	211	82	13	3	16	66
14	արտադատական կարգով դիմում-բողոքի պատասխան	3	0	0	0	0	0
15	դատախազին ուղղված բողոք՝ քննիչի որոշումների	51	40	5	0	5	35

	(գործողությունների) դեմ						
16	դատարանին ուղղված բողոք՝ քննիչի որոշումների (գործողությունների) դեմ	9	4	0	0	0	4
17	վերադաս դատախազին ուղղված բողոք՝ դատախազի որոշումների (գործողությունների) դեմ	1	0	0	0	0	0
18	դատարանին ուղղված բողոք՝ դատախազի որոշումների (գործողությունների) դեմ	63	29	7	2	9	20
19	հարցումներ և այլ գրություններ	884					
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	3172					

2019թ. տրված գրավոր խորհրդատվության հանձնարարությունների քանակը

N°	խորհրդատվության տեսակը	ընդհանուր թիվը
1	հայցադիմում (դիմում)՝ ապահովելով հայցադիմումի (դիմումի)՝ վարույթ ընդունելը	695
2	վերաքննիչ բողոք	177
3	հայցադիմումի (դիմումի) պատասխան	45
4	հակընդդեմ հայց	22
5	առարկություն	47
6	հայցադիմումի լրացում	28
7	վերաքննիչ բողոքի պատասխան	46
8	վճռաբեկ բողոքի պատասխան	10
9	միջանկյալ ակտի դեմ վերաքննիչ բողոք	32
10	միջանկյալ ակտի դեմ վերաքննիչ բողոքի պատասխան	1
11	միջանկյալ ակտի դեմ վճռաբեկ բողոք	9
13	արտադատական կարգով դիմում-բողոք	150
14	արտադատական կարգով դիմում-բողոքի պատասխան	1
15	դատախազին ուղղված բողոք՝ քննիչի որոշումների (գործողությունների) դեմ	46
16	դատարանին ուղղված բողոք՝ քննիչի որոշումների (գործողությունների) դեմ	7
17	վերադաս դատախազին ուղղված բողոք՝ դատախազի որոշումների (գործողությունների) դեմ	1
18	դատարանին ուղղված բողոք՝ դատախազի որոշումների (գործողությունների) դեմ	53
19	վճռաբեկ բողոք	119
20	ՄԴ դիմում	2

21	հարցումներ և այլ գրություններ	824
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	2315

Գրավոր խորհրդատվությունների թիվը՝ ըստ գործի տեսակների	
քաղաքացիական	1760
վարչական	218
քրեական	335
սահմանադրական	2

Ա.	Հաշվետու ժամանակաշրջանում վարած գործերի թիվը	թիվը
1	Հաշվետու ժամանակաշրջանում ներկայացուցչությունների թիվը	2234
այդ թվում՝		
1.1	քաղաքացիական գործերով ներկայացուցչությունների թիվը	1490
1.2	վարչական գործերով ներկայացուցչությունների թիվը	124
1.3	սահմանադրական գործերով ներկայացուցչությունների թիվը	0
1.4	տուժողի և այլ քրեական գործերով ներկայացուցչությունների թիվը	615
2	Հաշվետու ժամանակաշրջանում խորհրդատվությունների թիվը	7979
այդ թվում՝		
2.1	Հաշվետու ժամանակաշրջանում գրավոր խորհրդատվությունների թիվը	3346
2.2	Հաշվետու ժամանակաշրջանում բանավոր խորհրդատվությունների թիվը	4633
	Ընդամենը	10213

Բ.	Առաջին ատյանի դատարանում վարած գործերի թիվը	քաղ.	վարչ.	ընդ.
1	Առաջին ատյանի դատարանում ավարտված գործերի թիվը	390	32	422
2	Առաջին ատյանի դատարանում ընթացիկ գործերի թիվը	906	54	960
3	Առաջին ատյանի դատարանում հրաժարումների և փոխանցված գործերի թիվը	111	6	117
	Ընդամենը	1407	92	1499
4	Հօգուտ վստահորդի կայացված վճիռների թիվը	293	21	314
այդ թվում՝				
ա)	ամբողջությամբ	248	18	266
բ)	մասնակի	45	3	48
4.1	Հաշտության համաձայնության հիմքով ավարտված գործերի թիվը	12	0	12
4.2	Հայցից հրաժարվելու հիմքով ավարտված գործերի թիվը	15	0	15
5	Ի վնաս վստահորդի կայացված և այլ դատական ակտերի թիվը	96	11	107

Գ.	Վերաքննիչ դատարանում գործերի թիվը	քաղ.	վարչ.	ընդ.
----	-----------------------------------	------	-------	------

1	Վերաքննիչ դատարանում ավարտված գործերի թիվը	56	18	74
2	Վերաքննիչ դատարանում ընթացիկ գործերի թիվը	10	5	15
3	Վերաքննիչ դատարանում հրաժարումների և փոխանցված գործերի թիվը	2	2	4
	Ընդամենը	68	25	93
4	Հօգուտ վստահորդի բավարարված (մերժված) վերաքննիչ բողոքների թիվը	22	5	27
այդ թվում՝				
ա)	ամբողջությամբ	15	4	19
բ)	մասնակի	7	1	8
4.1	Հաշտության համաձայնության հիմքով ավարտված գործերի թիվը	0	0	0
5	Ի վնաս վստահորդի բավարարված (մերժված) բողոքների և այլ դատական ակտերի թիվը	27	11	38

Դ.	Վճռաբեկ դատարանում գործերի թիվը	քաղ.	վարչ.	ընդ.
1	Վճռաբեկ դատարանում ավարտված գործերի թիվը	1	0	1
2	Վճռաբեկ դատարանում ընթացիկ գործերի թիվը	0	0	0
3	Վճռաբեկ դատարանում հրաժարումների և փոխանցված գործերի թիվը	0	0	0
	Ընդամենը	1	0	1
4	Հօգուտ վստահորդի բավարարված (մերժված) վճռաբեկ բողոքների թիվը	0	0	0
այդ թվում՝				
ա)	ամբողջությամբ	0	0	0
բ)	մասնակի	0	0	0
4.1	Հաշտության համաձայնության հիմքով ավարտված գործերի թիվը	0	0	0
5	Ի վնաս վստահորդի մերժված (բավարարված) բողոքների և այլ դատական ակտերի թիվը	0	0	0

Ե.	Տուժողի և այլ քրեական գործերով ներկայացուցչությունների թիվը	թիվը
այդ թվում՝		
ա)	տուժողի գործերով ներկայացուցչությունների թիվը	474
բ)	այլ քրեական գործերի թիվը	141
1	Տուժողի և այլ քրեական գործերով ավարտված գործերի թիվը	322
2	Տուժողի և այլ քրեական գործերով ընթացիկ գործերի թիվը	247
3	Տուժողի և այլ քրեական գործերով հրաժարումների և փոխանցված գործերի թիվը	46

	Ընդամենը	615
--	-----------------	------------

2.	Տուժողի և այլ ավարտված քրեական գործերով արձանագրված արդյունքները	թիվը
այդ թվում՝		
ա)	դատարան ուղարկված գործերի թիվը	11
բ)	մեղադրական դատապճիռների թիվը	9
գ)	ամբողջությամբ բավարարված վերաքննիչ կամ վճռաբեկ բողոքների թիվը	22
դ)	մասով բավարարված վերաքննիչ կամ վճռաբեկ բողոքների թիվը	8
ե)	վերացված կարճումների թիվը	4
զ)	քրեական հետապնդում չիրականացնելու (դադարեցնելու) վերացումների թիվը	4
է)	կյուլթերով քրեական գործի հարուցումը մերժելու վերացումների թիվը	9
ը)	դատական որոշման կատարման հետ կապված՝ ամբողջությամբ բավարարված բողոքների թիվը	19
թ)	դատական որոշման կատարման հետ կապված մասով բավարարված բողոքների թիվը	0
ժ)	արձանագրված այլ արդյունքների թիվը	224
ի)	տուժողի գործերով բավարարված քաղաքացիական հայցերի (վնասի հատուցումների) թիվը	10
որից՝		
ա)	բավարարվել է ամբողջությամբ	8
բ)	բավարարվել է մասով	2
Ընդամենը		320

Է.	Սահմանադրական դիմումներով գործերի թիվը	թիվը
1	ՍԴ կողմից վարույթ ընդունված դիմումների թիվը	0
2	Օրենքը հակասահմանադրական ճանաչելու վերաբերյալ որոշումների թիվը	0
3	Մերժված ՍԴ դիմումների թիվը	0
4	ՍԴ կողմից վարույթ չընդունված և այլ դիմումների թիվը	0

Ը.	խորհրդատվություն	թիվը
ա) Բանավոր խորհրդատվությունների թիվը՝ ըստ գործի տեսակների		
	քաղաքացիական	2576
	վարչական	347

	քրեական	804
	սահմանադրական	1
բ) Գրավոր խորհրդատվությունների թիվը՝ ըստ գործի տեսակների		
	քաղաքացիական	2591
	վարչական	352
	քրեական	402
	սահմանադրական	1

Ա.	Հաշվետու ժամանակաշրջանում վարած գործերի թիվը	Ըստ 2019 տրված հանձնարարությունների	Նախորդ տարվանից մնացած՝ ըստ ՀԴ-ների նշումների	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
1	Հաշվետու ժամանակաշրջանում ներկայացուցչությունների թիվը	1605	618	2223
այդ թվում՝				
1.1	քաղաքացիական գործերով ներկայացուցչությունների թիվը	1055	451	1506
1.2	վարչական գործերով ներկայացուցչությունների թիվը	89	33	122
1.3	սահմանադրական գործերով ներկայացուցչությունների թիվը	0	0	0
1.4	տուժողի և այլ քրեական գործերով ներկայացուցչությունների թիվը	461	134	595
2	Հաշվետու ժամանակաշրջանում խորհրդատվությունների թիվը			6837
այդ թվում՝				
2.1	Հաշվետու ժամանակաշրջանում գրավոր խորհրդատվությունների թիվը			2315
2.2	Հաշվետու ժամանակաշրջանում բանավոր խորհրդատվությունների թիվը			4522
	Ընդամենը			9060

Գրավոր խորհրդատվությունների թիվը՝ ըստ գործի տեսակների	
քաղաքացիական	1760
վարչական	218
քրեական	335
սահմանադրական	2

Ա.	Հաշվետու ժամանակաշրջանում վարած գործերի թիվը	թիվը
1	Հաշվետու ժամանակաշրջանում ներկայացուցչությունների թիվը	2234
այդ թվում՝		
1.1	քաղաքացիական գործերով ներկայացուցչությունների թիվը	1490
1.2	վարչական գործերով ներկայացուցչությունների թիվը	124
1.3	սահմանադրական գործերով ներկայացուցչությունների թիվը	0
1.4	տուժողի և այլ քրեական գործերով ներկայացուցչությունների թիվը	615
2	Հաշվետու ժամանակաշրջանում խորհրդատվությունների թիվը	6837
այդ թվում՝		
2.1	Հաշվետու ժամանակաշրջանում գրավոր խորհրդատվությունների թիվը	2315
2.2	Հաշվետու ժամանակաշրջանում բանավոր խորհրդատվությունների թիվը	4522
Ընդամենը		9071

Բ.	Առաջին ատյանի դատարանում վարած գործերի թիվը	քաղ.	վարչ.	ընդ.
1	Առաջին ատյանի դատարանում ավարտված գործերի թիվը	390	32	422
2	Առաջին ատյանի դատարանում ընթացիկ գործերի թիվը	906	54	960
3	Առաջին ատյանի դատարանում հրաժարումների և փոխանցված գործերի թիվը	111	6	117
Ընդամենը		1407	92	1499
4	Հօգուտ վստահորդի կայացված վճիռների թիվը	293	21	314
այդ թվում՝				
ա)	ամբողջությամբ	248	18	266
բ)	մասնակի	45	3	48

4.1	Հաշտության համաձայնության հիմքով ավարտված գործերի թիվը	12	0	12
4.2	Հայցից հրաժարվելու հիմքով ավարտված գործերի թիվը	15	0	15
5	Ի վնաս վստահորդի կայացված և այլ դատական ակտերի թիվը	96	11	107

Գ.	Վերաքննիչ դատարանում գործերի թիվը	քաղ.	վարչ.	ընդ.
1	Վերաքննիչ դատարանում ավարտված գործերի թիվը	56	18	74
2	Վերաքննիչ դատարանում ընթացիկ գործերի թիվը	10	5	15
3	Վերաքննիչ դատարանում հրաժարումների և փոխանցված գործերի թիվը	2	2	4
	Ընդամենը	68	25	93
4	Հօգուտ վստահորդի բավարարված (մերժված) վերաքննիչ բողոքների թիվը	22	5	27
այդ թվում՝				
ա)	ամբողջությամբ	15	4	19
բ)	մասնակի	7	1	8
4.1	Հաշտության համաձայնության հիմքով ավարտված գործերի թիվը	0	0	0
5	Ի վնաս վստահորդի բավարարված (մերժված) բողոքների և այլ դատական ակտերի թիվը	27	11	38

Դ.	Վճռաբեկ դատարանում գործերի թիվը	քաղ.	վարչ.	ընդ.
1	Վճռաբեկ դատարանում ավարտված գործերի թիվը	1	0	1
2	Վճռաբեկ դատարանում ընթացիկ գործերի թիվը	0	0	0
3	Վճռաբեկ դատարանում հրաժարումների և փոխանցված գործերի թիվը	0	0	0
	Ընդամենը	1	0	1
4	Հօգուտ վստահորդի բավարարված (մերժված) վճռաբեկ բողոքների թիվը	0	0	0
այդ թվում՝				
ա)	ամբողջությամբ	0	0	0
բ)	մասնակի	0	0	0

4.1	Հաշտության համաձայնության հիմքով ավարտված գործերի թիվը	0	0	0
5	Ի վնաս վստահորդի մերժված (բավարարված) բողոքների և այլ դատական ակտերի թիվը	0	0	0

Ե.	Տուժողի և այլ քրեական գործերով ներկայացուցչությունների թիվը	Թիվը
այդ թվում՝		
ա)	տուժողի գործերով ներկայացուցչությունների թիվը	474
բ)	այլ քրեական գործերի թիվը	141
1	Տուժողի և այլ քրեական գործերով ավարտված գործերի թիվը	322
2	Տուժողի և այլ քրեական գործերով ընթացիկ գործերի թիվը	247
3	Տուժողի և այլ քրեական գործերով հրաժարումների և փոխանցված գործերի թիվը	46
Ընդամենը		615

2.	Տուժողի և այլ ավարտված քրեական գործերով արձանագրված արդյունքները	Թիվը
այդ թվում՝		
ա)	դատարան ուղարկված գործերի թիվը	11
բ)	մեղադրական դատավճիռների թիվը	9
գ)	ամբողջությամբ բավարարված վերաքննիչ կամ վճռաբեկ բողոքների թիվը	22
դ)	մասով բավարարված վերաքննիչ կամ վճռաբեկ բողոքների թիվը	8
ե)	վերացված կարճումների թիվը	4
զ)	քրեական հետապնդում չիրականացնելու (դադարեցնելու) վերացումների թիվը	4
է)	սյուժեթրով քրեական գործի հարուցումը մերժելու վերացումների թիվը	9

ը)	դատական որոշման կատարման հետ կապված՝ ամբողջությամբ բավարարված բողոքների թիվը	19
թ)	դատական որոշման կատարման հետ կապված մասով բավարարված բողոքների թիվը	0
ժ)	արձանագրված այլ արդյունքների թիվը	224
ի)	տուժողի գործերով բավարարված քաղաքացիական հայցերի (վնասի հատուցումների) թիվը	10
որից՝		
ա)	բավարարվել է ամբողջությամբ	8
բ)	բավարարվել է մասով	2
Ընդամենը		320

Է.	Սահմանադրական դիմումներով գործերի թիվը	թիվը
1	ՍԴ կողմից վարույթ ընդունված դիմումների թիվը	0
2	Օրենքը հակասահմանադրական ճանաչելու վերաբերյալ որոշումների թիվը	0
3	Մերժված ՍԴ դիմումների թիվը	0
4	ՍԴ կողմից վարույթ չընդունված և այլ դիմումների թիվը	0

Ը.	Խորհրդատվություն	թիվը
ա) Բանավոր խորհրդատվությունների թիվը՝ ըստ գործի տեսակների		
	քաղաքացիական	2576
	վարչական	347
	քրեական	804
	սահմանադրական	1
բ) Գրավոր խորհրդատվությունների թիվը՝ ըստ գործի տեսակների		
	քաղաքացիական	1760
	վարչական	218
	քրեական	335
	սահմանադրական	2

1	Հանրային պաշտպանների հաստիքների թիվը	54
2	հաշվետու ժամանակաշրջանում վարած գործերի թիվը՝	6465
3	հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում մնացած ընթացիկ գործերի թիվը՝	2510
4	հաշվետու ժամանակաշրջանում հրաժարումների և փոխանցված գործերի թիվը՝	805
5	հաշվետու ժամանակաշրջանում ավարտված գործերի թիվը՝	3150

347
Փոխանցված
գործերի
բանակ

Ա.	Նշում նախաբնության փուլում վարած գործերի վերաբերյալ	թիվը
1	նախաբնության փուլում վարած գործերի թիվը՝	2869
որից		
1.1	նախաբնության փուլում ընթացիկ գործերի թիվը՝	898
1.2	նախաբնության փուլում հրաժարումների և փոխանցումների թիվը՝	510
1.3	նախաբնության փուլում ավարտված գործերի թիվը՝	1461
Նախաբնության փուլում ավարտված գործերով արձանագրված արդյունքները		
1	ամբողջությամբ կարճված գործերի թիվը	595
որից		
1.1	արդարացնող հիմքով կարճված գործերի թիվը	352
1.2	ոչ արդարացնող հիմքով կարճված գործերի թիվը	243
2	մասով կարճված գործերի թիվը	53
որից		
2.1	արդարացնող հիմքով կարճումների թիվը	41
2.2	ոչ արդարացնող հիմքով կարճումների թիվը	12
3	դատարան ուղարկված գործերի թիվը	791
4	արարքն ավելի մեղմ հոդվածով վերաորակումների (առաջադրված մեղադրանքների) թիվը՝	124
5	այլ	35
	Ընդամենը՝	1598

Բ.	Նշում առաջին ատյանի դատարանում վարած գործերի վերաբերյալ	թիվը
1	առաջին ատյանի դատարանում վարած գործերի թիվը՝	3030
որից		
1.1	առաջին ատյանի դատարանում ընթացիկ գործերի թիվը՝	1431
1.2	առաջին ատյանի դատարանում հրաժարումների և փոխանցումների թիվը՝	262
1.3	առաջին ատյանի դատարանում ավարտված գործերի թիվը՝	1337
Առաջին ատյանի դատարանում ավարտված գործերով արձանագրված արդյունքները		
1	լրիվ արդարացումների թիվը՝	34
2	մասնակի արդարացումների թիվը՝	6
3	ամբողջությամբ կարճված գործերի թիվը՝	297
որից		
3.1	արդարացնող հիմքով կարճումների թիվը՝	6
3.2	ոչ արդարացնող հիմքով կարճումների թիվը՝	292
4	մասով կարճումների թիվը՝	13
5	քրեական պատասխանատվությունից ազատումների թիվը՝	33
6	պատժից ազատումների թիվը՝	203
7	օրենքով նախատեսվածից ավելի մեղմ պատժի նշանակումների թիվը՝	3
8	պայմանականորեն չկիրառված պատիժների թիվը՝	241
9	սանկցիայով նախատեսված նվազ խիստ պատժատեսակի նշանակումների թիվը՝	27
10	բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցների կիրառումների թիվը՝	43
11	դաստիարակչական բնույթի հարկադրանքի միջոցների կիրառումների թիվը՝	6
12	նշանակված տուգանքների թիվը	236
13	նվազ ծանր հոդվածով վերաորակումների կամ փոփոխված մեղադրանքների թիվը՝	35
14	այլ մեղադրական դատավճիռների թիվը՝	207
15	այլ	43
	Ընդամենը՝	1427

Առաջին աստիճանի դատարանի բողոքարկված դատական ակտերի թիվը՝ 156

Գ.	Նշում վերաբնիչ դատարանում վարած գործերի վերաբերյալ	Թիվը
1	վերաբնիչ դատարանում վարած գործերի թիվը՝	450
որից		
1.1	վերաբնիչ դատարանում ընթացիկ գործերի թիվը՝	97
1.2	վերաբնիչ դատարանում հրաժարումների և փոխանցումների թիվը՝	28
1.3	վերաբնիչ դատարանում ավարտված գործերի թիվը՝	325
վերաբնիչ դատարանում ավարտված գործերով արձանագրված արդյունքները		
1	վերաբնիչ դատարանում պաշտպանական կողմի բերած՝ բավարարված բողոքների թիվը	58
այդ թվում՝		
1.1	արդարացվել է լրիվ	10
1.2	արդարացվել է մասնակի	3
1.3	կարճվել է ամբողջությամբ	8
1.4	կարճվել է մասով	2
1.5	արարքը վերաորակվել է ավելի մեղմ հողվածով	1
1.6	պատիժը մեղմացվել է	6
1.7	կիրառվել է ՀՀ ԶՕ 64-րդ հոդված	2
1.8	կիրառվել է ՀՀ ԶՕ 70-րդ հոդված	9
1.9	պատժից ազատվել է	3
1.1	քրեական պատասխանատվությունից ազատվել է	0
1.11	կիրառվել է համաներում	7
1.12	բավարարվել է նյութական և (կամ) դատավարական իրավունքի խախտման հիմքով այլ պահանջը	2
1.13	ետ է ուղարկվել ստորադաս դատարան՝ պաշտպանական կողմի պահանջով	4
1.14	բաղաբացիական հայցի մասով պահանջը մերժվել է	1
2	մեղադրանքի կողմի բերած՝ մերժված վերաբնիչ բողոքների թիվը՝	96
	Ընդամենը՝	154

Վերաբնիչ դատարանի բողոքարկված դատական ակտերի թիվը՝ 109

Դ.	Նշում վճռաբեկ դատարանում վարած գործերի վերաբերյալ	Թիվը
1	վճռաբեկ դատարանում վարած գործերի թիվը՝	26
որից		
1.1	վճռաբեկ դատարանում ընթացիկ գործերի թիվը՝	10
1.2	վճռաբեկ դատարանում հրաժարումների և փոխանցումների թիվը՝	0
1.3	վճռաբեկ դատարանում ավարտված գործերի թիվը՝	16
Վճռաբեկ դատարանում ավարտված գործերով արձանագրված արդյունքները		
1	վճռաբեկ դատարանում պաշտպանական կողմի բերած՝ բավարարված բողոքների թիվը	10
այդ թվում՝		
1.1	արդարացվել է լրիվ	2
1.2	արդարացվել է մասնակի	1
1.3	կարճվել է ամբողջությամբ	1
1.4	կարճվել է մասով	0
1.5	արարքը վերաորակվել է ավելի մեղմ հողվածով	2
1.6	պատիժը մեղմացվել է	0
1.7	կիրառվել է ՀՀ ՔՕ 64-րդ հոդված	0
1.8	կիրառվել է ՀՀ ՔՕ 70-րդ հոդված	2
1.9	պատժից ազատվել է	0
1.1	քրեական պատասխանատվությունից ազատվել է	0
1.11	կիրառվել է համաներում	0
1.12	բավարարվել է նյութական և (կամ) դատավարական իրավունքի խախտման հիմքով այլ պահանջը	2
1.13	ետ է ուղարկվել ստորադաս դատարան՝ պաշտպանական կողմի պահանջով	0
1.14	բաղաբացիական հայցի մասով պահանջը մերժվել է	0
2	մեղադրանքի կողմի բերած՝ մերժված վճռաբեկ բողոքների թիվը՝	0

3	առանց քննության թողնված վճռաբեկ բողոքների թիվը	0
	Ընդամենը՝	10

Ե.	Նշում հանձնման գործերի վերաբերյալ	Թիվը
1	վարած հանձնումների թիվը՝	90
որից		
1.1	ընթացիկ հանձնումների թիվը՝	74
1.2	հանձնման գործերով հրաժարումների և փոխանցումների թիվը՝	5
1.3	ավարտված հանձնումների թիվը՝	11
Հանձնման՝ ավարտված գործերով արձանագրված արդյունքները		
1	կիրառված ժամանակավոր կալանավորումների թիվը՝	12
որից		
1.1	երկարացումը մերժված ժամանակավոր կալանավորումների թիվը՝	0
2	ժամանակավոր կալանավորումների չկիրառման թիվը	2
3	հանձնելու համար կալանավորումների թիվը՝	6
որից		
3.1	երկարացումը մերժված կալանավորումների թիվը՝	0
4	հանձնելու համար կալանավորումների չկիրառման թիվը	3
5	Նշում հանձնման արդյունքների վերաբերյալ	12
որից		
5.1	մերժված հանձնումների թիվը՝	4
5.2	թույլատրված հանձնումների թիվը՝	3
5.3	այլ	5
Նշում կալանավորման բողոքարկումների ֆ արձանագրված արդյունքների վերաբերյալ		
1	առանց բողոքարկման կալանավորումների փոփոխման թիվը	14
2	առանց բողոքարկման կալանավորումների վերացման թիվը	7
3	կալանավորումների մերժումների թիվը	30
4	կալանավորման այլընտրանքային խափանման միջոց գրավի նշանակումների թիվը՝	11
5	բողոքարկման արդյունքում գրավի նշանակումների թիվը՝	21

6	կալանավորման բողոքարկումների թիվը	297
որից		
6.1	կալանավորման որոշումների դեմ բավարարված բողոքների թիվը՝	16
6.2	կալանավորման որոշումների դեմ մերժված բողոքների թիվը՝	119
7	ձերբակալումից ազատվել է բողոքարկման արդյունքում	25
Ընդամենը՝		415